Ετος Α' — Αριθμος 3 | Τιμᾶται λεπτῶν 10 | Εν Αθηναις, 11 Νοεμβριου 1884

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ: Οδὸς Πατησίων, ἀριθμὸς 3, παρὰ τὸ τυπογραφεῖον τῆς «Κορίννης»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Ἡ Βασίλισσα Μαργώ, (μετὰ εἰκόνος) μυθιστορία Α. Δουμᾶ. (Συνέχεια). — Ὑπόθεσις Κωμῳδίας, διήγημα *A. Karr*, μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου. (Συνέχεια) — Ἡ Λουομένη Χανούμισσα, μυθιστορία Λεΐλᾶς Χανούμ. (Συνέχεια). — Ἡ Μονομαχία ὑπὸ Δάμ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ:
Ἐν Ἀθήναις· δρ. 5, ταῖς ἐπαρχίαις 6, τῷ ἐξωτερικῷ 10
ΦΥΛΛΑ προηγούμενα λεπτὰ 20.
Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους.

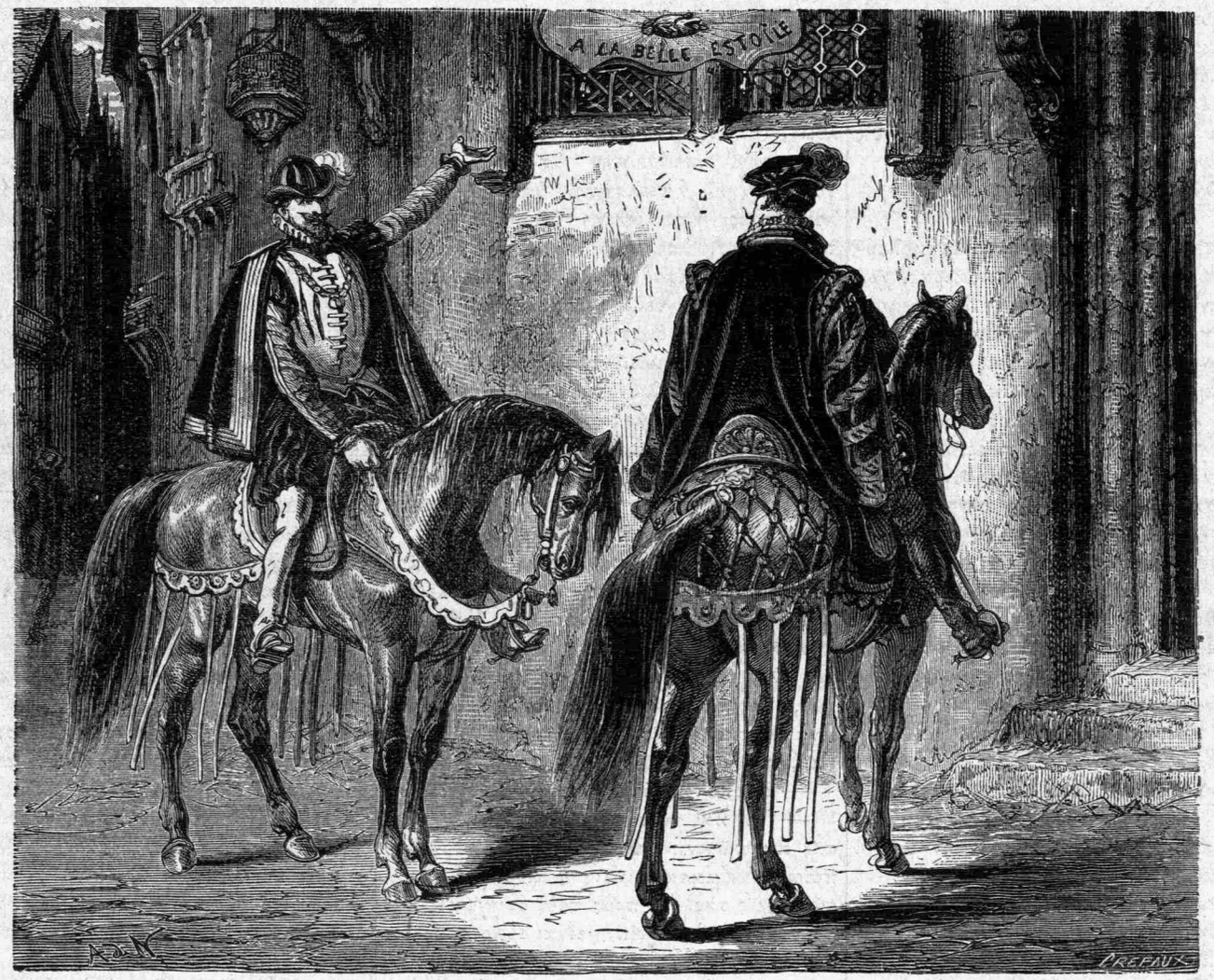

Ὁμολογήσατε τοὐλάχιστον ὅτι ἡ εἰκὼν εἶνε θελκτικωτάτη. [Σελὶς 27].

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΜΑΡΓΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

[Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον].

— Ὦ! τὸ εἴξευρον κάλλιστα ὅτι θὰ λθῃ, ἀνέκραξεν ὁ δούξ.

— Ἐρρῖκε, εἶπεν ἡ Μαργαρίτα, μετὰ ωνῆς ἀποφασιστικῆς, λαμβάνουσα τὴν εῖρα τοῦ δουκός. Ἐρρῖκε, τώρα θὰ ἰδῇς ν κρατῶ τὸν λόγον μου, καὶ ἂν δύναταί ις νὰ βασισθῇ εἰς ὅ,τι τῷ ὑπεσχέθην. Εἴσελθε εἰς τὸ τιμώνιόν μου.

— Δέσποινα, ἄφες με ν' ἀναχωρήσω ἂν ναι ἔτι καιρός, διότι σκέφθητι ὅτι εἰς ὸ πρῶτον δεῖγμα τοῦ πρὸς σὲ ἔρωτός του ξέρχομαι τοῦ τιμωνίου καὶ τότε συμφορὰ ὶς αὐτόν! . . .

— Εἶσαι τρελλός! Εἴσελθε, εἴσελθε σοὶ λέγω· ἐγὼ ἐγγυῶμαι.

Καὶ ὤθησε τὸν δοῦκα εἰς τὸ τιμώνιον.

Ἦτο καιρός. Μόλις ἐκλείσθη ἡ θύρα ὄπισθεν τοῦ πρίγκηπος, καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας, μετὰ δύο ἀκολούθων φερόντων δύο κηροπήγια μετὰ ὀκτὼ λαμπάδων ἐκ κιτρίνου κηροῦ, ἐφάνη μειδιῶν ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τοῦ κοιτῶνος.

Ἡ Μαργαρίτα ἔκρυψε τὴν ταραχήν της ποιήσασα αὐτῷ βαθεῖαν ὑπόκλισιν.

— Δὲν κατεκλίθητε ἀκόμη, δέσποινα; ἠρώτησεν ὁ Βεαρνός, τὸ ἦθος ἔχων εἰλικρινὲς καὶ φαιδρόν. Μὴ κατὰ τύχην μὲ περιμένετε;

— Οὐχί, δέσποτα, ἀπήντησεν ἡ Μαργαρίτα, διότι χθὲς ἀκόμη μοὶ εἴπετε, ὅτι δὲν ἀγνοεῖτε ὅτι οἱ γάμοι ἡμῶν ἦσαν πολιτικὴ συμμαχία καὶ ὅτι οὐδέποτε θὰ μ' ἐξεβιάζετε.

— Ἄριστα! ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι λόγος ὅπως μὴ συνδιαλεχθῶμεν ὀλίγον. Γιλόννη, κλεῖσε τὴν θύραν καὶ ἄφες μας μόνους.

Ἡ Μαργαρίτα, ἥτις ἐκάθητο, ἠγέρθη καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, ὡσεὶ ἤθελε νὰ διατάξῃ τοὺς ἀκολούθους ὅπως μείνωσιν.

— Εἶναι ἀνάγκη νὰ κράξω τὰς θαλαμηπόλους σας; Θὰ τὸ πράξω, ἂν τὸ θέλετε, καίτοι ὁμολογῶ ὅτι δι' ὅσα ἔχω νὰ σᾶς εἴπω, ἐπεθύμουν νὰ ἤμεθα μόνοι.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐβάδισε πρὸς τὸ τιμώνιον.

— Ὄχι!, ἀνέκραξεν ἡ Μαργαρίτα, ῥιφθεῖσα πρὸ αὐτοῦ μεθ' ὁρμῆς. Εἶναι ἀνωφελές. Εἶμαι ἕτοιμος νὰ σᾶς ἀκούσω.

Ὁ Βεαρνὸς ἔμαθεν ὅ,τι ἤθελε νὰ μάθῃ. Ἔρριψε ταχὺ καὶ διαπεραστικὸν βλέμμα πρὸς τὸ τιμώνιον, ὡσεὶ ἤθελε μεθ' ὅλον τὸ κρύπτον αὐτὸ παραπέτασμα νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ ἄδυτα αὐτοῦ. Εἶτα προσβλέψας αὖθις πρὸς τὴν ὡραίαν νύμφην, κάτωχρον ἐκ τοῦ φόβου, εἶπε διὰ φωνῆς ἐντελῶς ἡσύχου:

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δέσποινα, ἂς συνομιλήσωμεν ὀλίγον.

— Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, εἶπεν ἡ νεᾶνις, ἀναπέσασα μᾶλλον ἢ καθήσασα ἐπὶ τῆς ἕδρας, ἣν ἐδείκνυεν αὐτῇ ὁ σύζυγός της.

Ὁ Βεαρνὸς ἐκάθησε παρ' αὐτῇ.

— Δέσποινα, ἐξηκολούθησε, μεθ' ὅσα καὶ ἂν ἐλέχθησαν ὑπὸ πολλῶν, οἱ γάμοι μας εἶναι κατ' ἐμὲ καλοί. Ἐγὼ ἀνήκω εἰς ὑμᾶς καὶ σεῖς εἰς ἐμέ.

— Ἀλλά... εἶπεν ἡ Μαργαρίτα τρομάξασα.

— Ὡς ἐκ τούτου ὀφείλομεν, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας, χωρὶς νὰ φανῇ προσέχων εἰς τοὺς δισταγμοὺς τῆς Μαργαρίτας, νὰ φερώμεθα ὁ εἷς πρὸς τὸν ἕτερον ὡς ἀγαθοὶ σύμμαχοι, ἀφοῦ σήμερον ὠμόσαμεν συμμαχίαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἶσθε καὶ σεῖς τῆς γνώμης ταύτης;

— Ἐντελῶς, Μεγαλειότατε,

— Δὲν ἀγνοῶ, δέσποινα, πόσον τὸ διορατικόν σας εἶναι μέγα. Δὲν ἀγνοῶ ὅτι τὸ ἔδαφος τῆς αὐλῆς εἶναι πλῆρες ἐπικινδύνων ἀβύσσων. Ἐγὼ εἶμαι νέος, καίτοι δὲ οὐδέποτε ἐκακοποίησά τινα, ἔχω πλείους ὅσους ἐχθρούς. Εἰς ποῖον στρατόπεδον, δέσποινα, δέον νὰ κατατάξω ἐκείνην ἥτις ἤδη φέρει τὸ ὄνομά μου καὶ ἥτις μοὶ ὡρκίσθη ἀγάπην ἐνώπιον τοῦ βωμοῦ;

— Ὦ! δέσποτα, καὶ δύνασθε νὰ σκεφθῆτε...

— Οὐδὲν σκέπτομαι, δέσποινα, ἐλπίζω καὶ θέλω νὰ πεισθῶ ὅτι ἡ ἐλπίς μου δὲν εἶναι ἀβάσιμος. Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι οἱ γάμοι μας εἶναι ἢ πρόφασις ἢ παγίς.

Ἡ Μαργαρίτα ἀνεσκίρτησε, διότι αὐτὸ τοῦτο ἐσκέπτετο ἴσως καὶ αὐτή.

— Ποῖον δὲ τῶν δύο; ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Ἐρρῖκος τῆς Ναβάρρας. Ὁ βασιλεὺς μὲ μισεῖ, ὁ δοὺξ τοῦ Ἀνζιοῦ μὲ μισεῖ, ὁ δοὺξ τοῦ Ἀλανσὼν μὲ μισεῖ, ἡ Αἰκατερίνα τῶν Μεδίκων ἐμίσει λίαν τὴν μητέρα μου ὅπως μὲ μισεῖ καὶ ἐμέ...

— Ὦ! τί λέγετε;...

— Τὴν ἀλήθειαν, δέσποινα, ἐπανέλαβεν ὁ βασιλεύς, καὶ ἤθελον, ὅπως μὴ νομίζωσιν ὅτι ἀπατῶμαι ἐπὶ τῆς δολοφονίας τοῦ Δὲ-Μουὺ καὶ τῆς δηλητηριάσεως τῆς μητρός μου, νὰ εὑρίσκετό τις ἐδῶ ὅπως μὲ ἀκούῃ.

— Ὦ! δέσποτα, εἶπεν ἡ Μαργαρίτα μετὰ ζωηρότητος καί τοι προσπαθήσασα νὰ κρύψῃ τὴν ἀνησυχίαν της ὑπὸ θελκτικὸν μειδίαμα, δὲν ἀγνοεῖτε ὅτι ἐνταῦθα οὐδεὶς ἄλλος πλὴν ἡμῶν τῶν δύο παρίσταται.

— Καὶ ἴσα ἴσα διὰ τοῦτο ὁμιλῶ ἐλευθέρως καὶ τολμῶ νὰ σᾶς λέγω ὅτι δὲν ἀπατῶμαι ἐκ τῶν θωπειῶν, ἃς μοὶ ἐπιδαψιλεύει ἡ οἰκία τῆς Γαλλίας καθὼς καὶ ἡ τῆς Λορραίνης.

— Βασιλεῦ! βασιλεῦ! ἀνέκραξεν ἡ Μαργαρίτα.

— Ἔ! καὶ τί τρέχει, φίλη μου; ἠρώτησεν ὁ Ἐρρῖκος, μειδιῶν καὶ αὐτός.

— Τί τρέχει; αὐτοὶ οἱ λόγοι, δέσποτα, εἶναι λίαν ἐπικίνδυνοι.

— Διόλου, ὅταν εἴμεθα μόνοι οἱ δύο, ἐπανέλαβεν ὁ βασιλεύς. Σᾶς ἔλεγον λοιπόν...

Ἡ Μαργαρίτα ἐκάθητο προφανῶς ἐπὶ ἀνθράκων. Ἐπεθύμει νὰ κλείσῃ τὸ στόμα τοῦ Ἐρρίκου, ἀλλ' οὗτος ἐξηκολούθησε μετ' ἐντελοῦς κατ' ἐπίφασιν ἁπλοϊκότητος.

— Σᾶς ἔλεγον λοιπὸν ὅτι ἠπειλούμην πανταχόθεν. Ἠπειλούμην ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἠπειλούμην ὑπὸ τοῦ δουκὸς τοῦ Ἀλανσών, ἠπειλούμην ὑπὸ τοῦ δουκὸς τοῦ Ἀνζιοῦ, ἠπειλούμην ὑπὸ τῆς βασιλομήτορος, ἠπειλούμην ὑπὸ τοῦ δουκὸς τῆς Γκίζης, ὑπὸ τοῦ δουκὸς τῆς Μαγέννης, ὑπὸ τοῦ καρδιναλίου τῆς Λορραίνης, ἠπειλούμην ἐπὶ τέλους ὑπὸ πάντων. Τοῦτο τὸ ἐννοεῖ τις ἐνστιγματωδῶς, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, δέσποινα. Καὶ λοιπόν, κατὰ πασῶν τῶν ἀπειλῶν τούτων, αἵτινες δὲν θὰ ἐβράδυνον νὰ μεταβληθῶσιν εἰς προσβολάς, δύναμαι νὰ ὑπερασπισθῶ τῇ ὑμετέρᾳ ἀρωγῇ, διότι σᾶς ἀγαπῶσι πάντες οἱ μισοῦντές με.

— Ἐμέ! εἶπεν ἡ Μαργαρίτα.

— Ναί, ὑμᾶς, ἐπανέλαβεν ὁ Ἐρρῖκος τῆς Ναβάρρας, μετ' ἐντελοῦς ἀφελείας. Ναί, ἀγαπᾷ ὑμᾶς ὁ βασιλεὺς Κάρολος· ἀγαπᾷ ὑμᾶς,— καὶ ἐτόνισεν ἰδιαζόντως τὰς λέξεις ταύτας·—ὁ δοὺξ τοῦ Ἀλανσών, ἀγαπᾷ ὑμᾶς ἡ βασίλισσα Αἰκατερίνα; ἀγαπᾷ ὑμᾶς, ἐπὶ τέλους, ὁ δούξ τῆς Γκίζης.

— Δέσποτα,..ἐψιθύρισεν ἡ Μαργαρίτα.

— Ἔ, καὶ τί τὸ παράδοξον, ἂν πάντες σᾶς ἀγαπῶσιν; Ἔπειτα, αὐτοὶ τοὺς ὁποίους ὠνόμασα εἶναι ἢ ἀδελφοί σας ἢ συγγενεῖς σας. Ἡ πρὸς τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἀγάπη εἶναι εὐάρεστος εἰς τὸν Θεόν.

— Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ἐπανέλαβεν ἡ Μαργαρίτα καταβεβλημένη, ποῦ θέλετε νὰ καταλήξετε;

— Εἰς ὅ,τι σᾶς εἶπον ἤδη: ἂν γίνητε, δὲν λέγω φίλη μου, ἀλλὰ σύμμαχός μου, δύναμαι ν' ἀποσοβήσω πάντα κίνδυνον, ἐνῷ ἂν ἦσθε ἐχθρά μου ἐχάθην.

— Ἐχθρά σας! οὐδέποτε, δέσποτα! ἀνέκραξεν ἡ Μαργαρίτα.

— Ἀλλ' ἐπίσης οὐδέποτε καὶ φίλη μου;

— Ἴσως.

— Σύμμαχός μου δέ;

— Βεβαίως.

Καὶ ἡ Μαργαρίτα στραφεῖσα ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν βασιλέα, ἣν οὗτος λαβὼν ἠσπάσθη ἐρωτοτρόπως καὶ ἐκράτησεν ἐν ταῖς ἑαυτοῦ, μᾶλλον ὅπως ἐξετάσῃ, ἢ ἐξ ἐρωτικοῦ αἰσθήματος.

— Ἔχει καλῶς, εἶπε. Σᾶς πιστεύω, δέσποινα, καὶ δέχομαι ὑμᾶς ὡς σύμμαχον. Συνέζευξαν ἡμᾶς χωρὶς νὰ γνωριζώμεθα, χωρὶς νὰ ἀγαπώμεθα. Συνέζευξαν ἡμᾶς χωρὶς νὰ μᾶς ἐρωτήσωσιν· ὡς ἐκ τούτου οὐδὲν ὡς σύζυγοι ὀφείλομεν πρὸς ἀλλήλους. Βλέπετε, ὅτι προλαμβάνω τὰς ἐπιθυμίας σας, καὶ σᾶς ἐπιβεβαιῶ τὴν ἐσπέραν ταύτην ὅ,τι ἔλεγον πρὸς ὑμᾶς χθές. Ἀλλὰ συμμαχοῦμεν ἐλευθέρᾳ βουλήσει καὶ χωρὶς νὰ μᾶς ἐκβιάζῃ τις. Συμμαχοῦμεν ὡς δύο καρδίαι εἰλικρινεῖς, αἵτινες συμμαχοῦσαι ὀφείλουσιν ἀμοιβαίαν προστασίαν. Αὕτη δὲν εἶναι καὶ ἡ ὑμετέρα γνώμη;

— Ναί, δέσποτα! εἶπεν ἡ Μαργαρίτα προσπαθοῦσα νὰ ἀποσύρῃ τὴν χεῖρά της.

— Λοιπόν, ἐξηκολούθησεν ὁ Βεαρνὸς ἔχων πάντοτε τὰ βλέμματα προσηλωμένα ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ τιμωνίου, ἐπειδὴ καὶ ἡ πρώτη ἀπόδειξις εἰλικρινοῦς συμμαχίας εἶναι ἡ μᾶλλον ἀπόλυτος ἐμπιστοσύνη, θέλω νὰ σᾶς ἀναπτύξω καθ' ὅλας τὰς μυστικωτέρας αὐτοῦ λεπτομερείας τὸ σχέδιον ὅπερ κατήρτισα ὅπως καταπολεμήσω πάσας τὰς ἐχθροπαθείας ταύτας.

— Βασιλεῦ!... ἐψιθύρισεν ἡ Μαργαρίτα στραφεῖσα καὶ αὐτὴ πρὸς τὸ τιμώνιον ἀκουσίως, ἐνῷ ὁ Βεαρνὸς βλέπων τὴν πονηρίαν αὐτοῦ ἐπιτυγχάνουσαν ἐμειδία ὑπὸ τὸν μύστακά του.

— Ἰδοὺ λοιπὸν τί προτίθεμαι νὰ πράξω, ἐξηκολούθησε λέγων χωρὶς νὰ φανῇ προσέχων εἰς τὴν ταραχὴν τῆς νεάνιδος: θά...

— Δέσποτα!... ἐκραύγασεν ἡ Μαργαρίτα, ἐγερθεῖσα ὁρμητικῶς καὶ δραξαμένη τοῦ βραχίονος τοῦ βασιλέως, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἀναπνεύσω ὀλίγον. Ἡ συγκίνησις... ὁ καύσων... πνίγομαι...

Καὶ πράγματι, ἡ Μαργαρίτα ἦτο ὠχρὰ καὶ ἔτρεμε σύσσωμος, κινδυνεύουσα νὰ κρημνισθῇ χαμαί.

Ὁ Ἐρρῖκος ἔδραμεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἠνέῳξεν αὐτό· τὸ παράθυρον τοῦτο ἦτο ἄνωθι τοῦ ποταμοῦ.

Ἡ Μαργαρίτα τὸν ἠκολούθησε.

— Σιωπή! σιωπή! βασιλεῦ! ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς του. Σιωπή! χάριν ὑμῶν.

— Ἔ! δέσποινα, εἶπεν ὁ Βεαρνὸς μειδιῶν πονήρως, δὲν μοὶ εἴπετε ὅτι εἴμεθα μόνοι;

— Ναί· ἀλλὰ δὲν μὲ ἠκούσατε λέγουσαν ὅτι διά τινος σωλῆνος εἰσαγομένου εἰς τὴν ὀροφὴν ἢ διὰ τοῦ τοίχου δύναταί τις ν' ἀκούῃ κάλλιστα;

— Ἀξιόλογα, εἶπε ζωηρῶς καὶ βαιᾷ τῇ φωνῇ ὁ Βεαρνός. Δὲν μὲ ἀγαπᾶτε, εἶναι ἀληθές, ἀλλ' εἶσθε τιμία γυνή.

— Τί ἐννοεῖτε, δέσποτα;

— Ἐννοῶ ὅτι ἂν ἦσθε ἱκανὴ νὰ μὲ προδώσητε, θὰ μὲ ἀφίνετε νὰ ἐξακολουθήσω, διότι ἐπροδιδόμην μόνος. Μὲ ἀνεχαιτίσατε. Τώρα γνωρίζω ὅτι κρύπτεταί τις ἐδῶ, ὅτι εἶσθε ἄπιστος σύζυγος, ἀλλὰ πιστὴ σύμμαχος, καὶ κατὰ τὸ παρόν, προσέθετο μειδιῶν, ἔχω μᾶλλον ἀνάγκην, τὸ ὁμολογῶ, πίστεως ἐν τῇ πολιτικῇ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ἔρωτι.

— Βασιλεῦ... ἐψιθύρισεν ἡ Μαργαρίτα συγκεχυμένη.

— Καλά, καλά· δι' αὐτὰ ὅλα θὰ ὁμιλήσωμεν βραδύτερον, εἶπεν ὁ Ἐρρῖκος, ὅταν γνωρισθῶμεν καλλίτερον.

Εἶτα, ὑψῶν τὴν φωνήν,

— Καὶ λοιπόν, εἶπεν, ἀναπνέετε τώρα καλλίτερον, δέσποινα;

— Ναί, βασιλεῦ, ναί· ἐψιθύρισεν ἡ Μαργαρίτα.

— Τότε, ἐπανέλαβεν ὁ Βεαρνός, δὲν θέλω νὰ σᾶς ἐνοχλῶ περισσότερον. Ὤφειλον νὰ προσφέρω πρὸς ὑμᾶς τὰ σεβάσματά μου καὶ ἀποδείξεις τινὰς φιλίας εἰλικρινοῦς. Εὐαρεστήθητε νὰ δεχθῆτε αὐτὰς καθὼς σᾶς τὰς προσφέρω, ἐγκαρδίως. Ἀναπαυθῆτε δὲ καὶ καλὴν νύκτα....

Ἡ Μαργαρίτα ἔρριψε πρὸς τὸν σύζυγόν της βλέμμα λάμπον ἐξ εὐγνωμοσύνης καὶ ἔπεινεν αὐτῷ τὴν χεῖρα.

— Εἴμεθα σύμφωνοι, τῷ εἶπε.

— Πολιτικὴ συμμαχία, πιστὴ καὶ εἰλικρινής; ἠρώτησεν ὁ Ἐρρῖκος.

— Πιστὴ καὶ εἰλικρινής, ἀπήντησεν ἡ βασίλισσα.

Τότε ὁ Βεαρνὸς ἐβάδισε πρὸς τὴν θύραν ἕλκων, διὰ τῆς γοητείας, τοῦ βλέμματός του τὴν Μαργαρίταν. Εἶτα, ὅτε ἐξῆλθε τοῦ κοιτῶνος καὶ τὸ παραπέτασμα τῆς θύρας ἔπεσεν ὄπισθεν αὐτῶν:

— Εὐχαριστῶ, Μαργαρίτα, εἶπε ζωηρῶς ὁ Ἐρρῖκος, ἀλλὰ χαμηλῇ τῇ φωνῇ. Εὐχαριστῶ! Εἶσθε ἀληθὴς θυγάτηρ τῆς Γαλλίας. Ἤδη ἀναχωρῶ ἥσυχος. Ἐν ἐλλείψει τοῦ ἔρωτός σας, θὰ ἔχω τὴν φιλίαν σας. Βασίζομαι ἐφ' ὑμῶν, ὡς καὶ σεῖς δύνασθε νὰ βασισθῆτε ἐπ' ἐμοῦ. Χαίρετε, δέσποινα.

Καὶ ὁ Ἐρρῖκος ἠσπάσθη τὴν χεῖρα τῆς συζύγου του, θλίψας αὐτὴν ἐλαφρῶς. Εἶτα ἐλαφρόπους ἐπανῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνά του, ψιθυρίζων ἐν τῷ διαδρόμῳ:

— Ποῖος διάβολος νὰ ἦναι μὲ αὐτήν. Ὁ βασιλεύς; ὁ δοὺξ τοῦ Ἀνζιοῦ; ὁ δοὺξ τοῦ Ἀλανσών; ἢ ὁ δοὺξ τῆς Γκίζης; Νὰ ἦναι ἆρά γε ἀδελφὸς ἢ ἐραστής; ἢ ἀμφότερα; Τῇ ἀληθείᾳ, μετενόησα ὅτι ἐζήτησα τὴν συνέντευξιν ταύτην μετὰ τῆς βαρόνης. Ἀλλά, ἀφοῦ ἔδωκα εἰς αὐτὴν τὸν λόγον μου καὶ ἡ Δαριόλη μὲ περιμένει... Ἀδιάφορον. Φοβοῦμαι ὅτι ἡ βαρόνη θὰ χάσῃ ὀλίγον. Ἀπέρασα ἀπὸ τὸν κοιτῶνα τῆς συζύγου μου, πηγαίνω εἰς αὐτήν, καὶ εἰς τὴν πίστιν μου αὐτὴ ἡ Μαργώ, ὡς τὴν λέγει ὁ γυναικάδελφός μου Κάρολος ὁ Θ', εἶναι ἀξιολάτρευτον πλάσμα.

Καὶ διὰ βήματος, ἐμφαίνοντος μικρὸν δισταγμόν, ὁ Ἐρρῖκος τῆς Ναβάρρας ἀνῆλθε τὴν εἰς τὰ δωμάτια τῆς κυρίας Σώβης ἄγουσαν κλίμακα.

Ἡ Μαργαρίτα συνώδευσεν αὐτὸν διὰ τοῦ βλέμματος ἄχρις οὗ ἐγένετο ἄφαντος, εἶτα ἐπανῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνά της. Εὗρε τὸν δοῦκα ὄρθιον εἰς τὴν θύραν τοῦ τιμωνίου. Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν ἠσθάνθη σχεδὸν ἔλεγχον συνειδήσεως.

Καὶ ὁ δοὺξ ἦτο σκυθρωπός, καὶ αἱ συνεσπασμέναι ὀφρῦς του ἐνέφαινον σκέψεις πικράς.

— Ἡ Μαργαρίτα, εἶπε, σήμερον ἦναι οὐδετέρα. Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας θὰ ἦναι ἐχθρά.

— Ἄ! ἤκουσες; εἶπεν ἡ Μαργαρίτα.

— Τί ἤθελες νὰ κάμω, ἐν τῷ τιμωνίῳ ἐκείνῳ;

— Καὶ εὑρίσκεις ὅτι ἐφέρθην ἄλλως ἢ ὡς ὤφειλε νὰ φερθῇ ἡ βασίλισσα τῆς Ναβάρρας;

— Ὄχι· ἀλλ' ἄλλως, ἢ ὡς ὤφειλε νὰ φερθῇ ἡ ἐρωμένη τοῦ δουκὸς τῆς Γκίζης.

— Κύριε, ἀπήντησεν ἡ βασίλισσα, δύναμαι νὰ μὴ ἀγαπῶ τὸν σύζυγόν μου, οὐδεὶς ὅμως δικαιοῦται ν' ἀπαιτήσῃ παρ' ἐμοῦ καὶ ὅπως τὸν προδώσω. Εἰπέ μοι εἰλικρινῶς, θὰ ἐπρόδιδες τὰ μυστικὰ τῆς πριγκιπίσσης τοῦ Πορκιάνου τῆς συζύγου σου;

— Ἔστω, ἔστω, δέσποινα, εἶπεν ὁ δοὺξ σείων τὴν κεφαλήν. Βλέπω ὅτι δὲν μὲ ἀγαπᾷς πλέον καθὼς τὰς ἡμέρας ὅτε μοῦ ἐδιηγεῖσο τί ἐχάλκευεν ὁ βασιλεὺς κατ' ἐμοῦ καὶ τῶν οἰκείων μου.

— Τότε ὁ βασιλεὺς ἦτο ὁ ἰσχυρός, καὶ σεῖς ἦσθε οἱ ἀνίσχυροι· ἀλλὰ τώρα ὁ Ἐρρῖκος εἶναι ὁ ἀνίσχυρος καὶ σεῖς εἶσθε οἱ ἰσχυροί, ὥστε βλέπεις καλῶς ὅτι παίζω πάντοτε τὸ αὐτὸ μέρος.

— Ἀλλὰ μεταβαίνεις ἀπὸ τοῦ ἑνὸς στρατοπέδου εἰς τὸ ἕτερον.

— Εἶναι δικαίωμα, κύριε, τὸ ὁποῖον ἀπέκτησα σώσασα τὴν ζωήν σου.

— Πολὺ καλά, δέσποινα. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὅταν ἀποχωρίζωνται οἱ ἐρασταὶ ἐπιστρέφουσι πρὸς ἀλλήλους πᾶν δῶρον, ἐπιφυλάσσομαι νὰ σώσω καὶ ἐγὼ τὴν ἰδικήν σου, ἂν ἡ περίστασις παρουσιασθῇ, καὶ τότε θὰ εἶμαι ἀπηλλαγμένος πάσης ὑποχρεώσεως.

Ταῦτα δ' εἰπὼν ὁ δοὺξ προσέκλινε καὶ ἀνεχώρησε, χωρὶς ἡ Μαργαρίτα νὰ κάμῃ τὴν ἐλαχίστην κίνησιν ὅπως τὸν ἐμποδίσῃ.

Ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ, εὗρε τὴν Γιλόννην, ἥτις ὡδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸ παράθυρον τοῦ ἰσογείου, καὶ ἐν τῇ τάφρῳ τὸν ἀκόλουθόν του μεθ' οὗ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μέγαρον τῆς οἰκογενείας Γκίζη.

Ἐν τούτοις, ἡ Μαργαρίτα σκεπτικὴ ἐκάθησεν εἰς τὸ παράθυρον.

— Ὁποία νὺξ γάμων! ἐψιθύρισεν. Ὁ σύζυγος μὲ φεύγει, ὁ ἐραστὴς μὲ παραιτεῖ!

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν διῆλθεν ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τῆς τάφρου, ἐρχόμενος ἐκ τοῦ Πύργου τοῦ Δάσους καὶ βαδίζων πρὸς τὸν μῦλον τοῦ Νομισματοκοπείου μαθητὴς τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς ὀσφύος ἔχων καὶ ᾄδων τὸ ἑπόμενον ᾆσμα:

Ὅταν θέλω νὰ φιλήσω τὰ μυρίπνοα μαλλιά σου:
ὅταν θέλω νὰ δαγκάσω τὰ ὡραῖα μαγουλά σου
ἢ τὰ δυό σου ζαχαρένια καὶ κοράλλινα χειλάκια,
Κόρη, διατὶ θυμόνεις
Καὶ τὸ πρόσωπο ζαρόνεις;
Διὰ ποῖον τὰ φυλάττεις τὰ ὡραῖά σου ματάκια,
τὸν μαρμάρινον λαιμόν σου τὰ χιονάτα σου τὰ [στήθια;
Μὴν ἐπιθυμεῖς, ἀλήθεια,
ἀπὸ τὸ φιλὶ παρθένα, εἰς τὸν Ἅδη νὰ τὰ πάρῃς,
νὰ σοῦ τὰ φιλήσῃ ὁ Πλούτωνο μωρός, ὁ ξεκουτιάρης;
Σκέψου πῶς ἀφοῦ πεθάνῃς θἄχῃς πελιδνὰ τὰ χείλη,
κ' ὅταν ἔρθω πεθαμένος καὶ ἐκεῖ σὲ ἀνταμώσω,
Μ' ὅρκο μου θὰ βεβαιώσω
πῶς δὲν σεῖχα ποτὲ φίλη...
Τὸ λοιπόν, καλή μου κόρη, ὅσῳ εἴμεθα ἀκόμη,
ζωντανοὶ 'ς τὸν κόσμο τοῦτον, ἄλλαξε αὐτὴν τὴν [γνώμη.
Ἀπὸ μένα μὴ τὰ χείλη καὶ τὰ μάγουλα φυλάττῃς,
εἰς τὸν ἔρωτα μὴν ἦσαι, εὔμορφη μου, ἀποστᾶτις,
Ἐπειδή, σὰν ἀποθάνῃς,
θὰ μετανοῇς ματαίως πῶς ἀνόητη ἐφάνης...

Ἡ Μαργαρίτα ἤκουσε τὸ ᾆσμα τοῦτο μειδιῶσα μελαγχολικῶς. Εἶτα, ὅτε ἡ φωνὴ τοῦ μαθητοῦ δὲν ἠκούετο πλέον, ἔκλεισε τὸ παράθυρον καὶ προσεκάλεσε τὴν Γιλόννην ὅπως τὴν βοηθήσῃ ἵνα κατακλιθῇ.

Γ'

ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἡ ἐπαύριον καὶ αἱ μετ' αὐτὴν ἡμέραι διῆλθον ἐν ἑορταῖς, χαραῖς καὶ ἀγῶσιν.

Ἡ αὐτὴ συγχώνευσις ἐξηκολούθει γινομένη τῶν δύο μερίδων. Θωπεῖαι καὶ τρυφερότητες ἱκαναὶ νὰ γυρίσωσι τὴν κεφαλὴν καὶ αὐτῶν τῶν λυσσωδεστέρων Οὐγονόττων. Ἔβλεπέ τις τὸν γέροντα Κοττὼν νὰ γευματίζῃ καὶ νὰ διασκεδάζῃ μετὰ τοῦ βαρόνου Κουρτομέ, τὸν δοῦκα τῆς Γκίζης νὰ ἀνέρχεται τὸν Σηκουάναν ἐν λέμβῳ καὶ μουσουργίαις μετὰ τοῦ πρίγκηπος Κονδέ.

Ὁ βασιλεὺς Κάρολος ἐφαίνετο διαζευχθεὶς τὴν συνήθη αὐτῷ μελαγχολίαν, καὶ δὲν ἠδύνατο πλέον οὐδὲ στιγμὴν κἂν νὰ μείνῃ ἄνευ τοῦ γαμβροῦ του Ἐρρίκου. Ἐπὶ τέλους, ἡ βασιλομήτωρ ἦτο τόσῳ φαιδρὰ καὶ ἠσχολεῖτο τόσῳ πολὺ εἰς κεντήματα, κοσμήματα καὶ πτίλα, ὥστε δὲν ἐκοιμᾶτο σχεδόν.

Οἱ Οὐγονόττοι, χαυνωθέντες μικρὸν ἐν τῇ νέᾳ ταύτῃ Καπύῃ, ἤρξαντο νὰ ἐνδύωνται ἱμάτια ἐκ μετάξης, νὰ φέρωσι σύμβολα καὶ νὰ διέρχωνται ἐπιδεικτικῶς ὑπό τινας ἐξώστας, ὡσανεὶ ἦσαν καθολικοί. Πανταχόθεν παρετηρεῖτο ἀντίδρασίς τις ὑπὲρ τῆς μεταρρυθμίσεως, ὥστε ἐνόμιζέ τις ὅτι ἅπασα ἡ αὐλὴ θὰ ἐγίνετο διαμαρτυρομένη. Καὶ αὐτὸς ὁ ναύαρχος, μεθ' ὅλην τὴν πεῖράν του, συνελήφθη εἰς τὴν παγίδα ὡς καὶ πάντες οἱ ἄλλοι, τόσῳ δὲ ἐξημμένος κατέστη, ὥστε ἐσπέραν τινὰ ἐλησμόνησε νὰ μασσήσῃ τὴν ὀδοντογλυφίδα, ὅπερ ἔπραττε συνήθως ἀπὸ τῆς δευτέρας μετὰ μεσημβρίαν, ὅτε ἐτελείωνε τὸ γεῦμά του, ἄχρι τῆς ὀγδόης τῆς ἑσπέρας, ὅτε ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν ἵνα δειπνήσῃ.

Τὸ ἑσπέρας, καθ' ὃ ὁ ναύαρχος ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀπίστευτον ταύτην λήθην τῶν ἕξεών του, ὁ βασιλεὺς Κάρολος ὁ Θ' εἶχε προσκαλέσει εἰς τὸ δειλινὸν τὸν Ἐρρῖκον τῆς Ναβάρρας καὶ τὸν δοῦκα τῆς Γκίζης. Μετὰ τὸ φαγητόν, ἔφερεν αὐτοὺς εἰς τὸ σπουδαστήριόν του ὅπως ἴδωσι παγίδα τινὰ διὰ λύκους, ἧς τὸν εὐφυᾶ μηχανισμὸν εἶχεν ἐφεύρει αὐτός. Ἐνῷ δὲ ἀνέπτυσσεν αὐτοῖς τὰ τοῦ μηχανισμοῦ, διακοπεὶς αἴφνης ἠρώτησε:

— Καὶ ὁ ναύαρχος δὲν θὰ ἔλθῃ τὸ ἑσπέρας; ποῖος τὸν εἶδε σήμερον; καὶ ποῖος δύναται νὰ μοῦ δώσῃ εἰδήσεις περὶ αὐτοῦ;

— Ἐγώ, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας. Καὶ ἂν ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης ἀνησυχεῖ περὶ τῆς ὑγείας του, δύναμαι νὰ τὴν καθησυχάσω, διότι τὸν εἶδον σήμερον τὴν 6 π. μ. καὶ τὴν 7 μ. μ.

— Ἂ! ἆ! εἶπεν ὁ βασιλεύς, οὗτινος τὰ βλέμματα, ἀφῃρημένα πρὸς στιγμήν, προσηλώθησαν μετὰ ἐταστικῆς περιεργείας ἐπὶ τοῦ γαμβροῦ του. Ἂ! σηκώνεσαι πολὺ πρωί, Ἐρρικάκι μου, διὰ νεόνυμφον!

— Ναί, βασιλεῦ, ἀπήντησεν ὁ Βεαρνός. Ἤθελα νὰ μάθω παρὰ τοῦ ναυάρχου, ὅστις τὰ εἰξεύρει ὅλα, ἂν τινες τῶν εὐπατριδῶν μου, οὓς περιμένω ἔτι, εἶναι ἤδη καθ' ὁδόν.

— Εὐπατρίδας ἔτι! Εἶχες ὀκτακοσίους τὴν ἡμέραν τῶν γάμων σου, καθ' ἑκάστην δὲ ἔρχονται νέοι. Τί! μὴ θέλῃς νὰ μᾶς καταλάβῃς; εἶπεν Κάρολος ὁ Θ' γελῶν.

Ὁ δοὺξ τῆς Γκίζης συνέσπασε τὰς ὀφρῦς.

— Βασιλεῦ, ἐπανέλαβεν ὁ Βεαρνός, μελετᾶται ἐπιχείρησις κατὰ τῶν Φλανδρῶν, καὶ θέλω νὰ συνενώσω περὶ ἐμὲ πάντας τοὺς ἐκ τῆς χώρας μου καὶ τῶν περιχώρων ὅσους κρίνω ὅτι δύνανται νὰ ἦναι ὠφέλιμοι εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα.

Ὁ δούξ, ἐνθυμηθεὶς ὅτι ὁ Βεαρνὸς εἶχε λαλήσει εἰς τὴν Μαργαρίταν περί τινος σχεδίου του, ἤρξατο ἀκροώμενος μετὰ μείζονος προσοχῆς.

— Καλά, καλά! ἀπήντησεν ὁ βασιλεὺς γελῶν πονήρως, ὅσῳ περισσότεροι εἶναι τόσῳ περισσότερον θὰ εὐχαριστηθῶμεν. Φέρε, φέρε, Ἐρρῖκε. Ἀλλά, πόσοι εἶναι οἱ εὐπατρίδαι οὗτοι; Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἦναι ἀνδρεῖοι. Αἴ;

— Ἀγνοῶ, βασιλεῦ, ἂν οἱ εὐπατρίδαι μου θὰ κατορθώσωσι νὰ ἐξισωθῶσί ποτε πρὸς τοὺς τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, πρὸς τοὺς τοῦ δουκὸς τοῦ Ἀνζιοῦ, ἢ πρὸς τοὺς τοῦ δουκὸς τῆς Γκίζης. Τοὺς γνωρίζω ὅμως καλῶς καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι θὰ πράξωσι τὸ καλλίτερον.

— Καὶ περιμένεις πολλούς;

— Δέκα ἢ δώδεκα ἔτι.

— Καὶ ὀνομάζονται;

— Βασιλεῦ, ἐλησμόνησα τὰ ὀνόματά των, καὶ πλὴν ἑνός, τὸν ὁποῖον μοὶ συνέστησεν ἰδιαιτέρως ὁ Τελιγνῦ ὡς ἐντελέστατον εὐπατρίδην καὶ ὅστις ὀνομάζεται Δελαμόλ, δὲν δύναμαι νὰ εἰπῶ...

— Δελαμόλ! Δὲν εἶναι εἷς Λεράκ Δελαμόλ, εἶπεν ὁ βασιλεύς, κάτοχος ὢν ἐντελῶς τῆς γενεαλογικῆς ἐπιστήμης, εἷς Προβηγγιανός;

— Ἀκριβῶς, Μεγαλειότατε. Ὡς βλέπετε στρατολογῶ μέχρι Προβηγγίας.

— Καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ δοὺξ τῆς Γκίζης, μετὰ σαρκαστικοῦ μειδιάματος, προχωρῶ πλέον μακρὰν ἔτι ἢ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας, διότι φθάνω μέχρι τοῦ Πεδεμοντίου ζητῶν πάντας τοὺς πιστοὺς καθολικούς, οὓς δύναμαι νὰ εὕρω.

— Καθολικοὺς ἢ Οὐγονόττους, διέκοψεν ὁ βασιλεὺς ὀλίγον μὲ ἐνδιαφέρει, ἀρκεῖ νὰ ἦναι ἀνδρεῖοι.

Ὁ βασιλεύς, ὅπως εἴπῃ τὰς λέξεις ταύτας, αἵτινες παρίστανον ἐν τῷ πνεύματί του συγχεομένους Οὐγονόττους καὶ Καθολικούς, εἶχε λάβει ὕφος τόσῳ ἀδιάφορον, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ δοὺξ τῆς Γκίζης ἐξεπλάγη.

— Ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης ἀσχολεῖται περὶ τῶν Φλαμανδῶν μας; εἶπεν ὁ ναύαρχος, εἰς ὃν ὁ βασιλεὺς ἀπό τινων ἡμερῶν εἶχεν ἐπιτρέψει νὰ εἰσέρχεται παρ' αὐτῷ χωρὶς ν' ἀναγγέλλεται, καὶ ὅστις εἰσερχόμενος εἶχεν ἀκούσει τὰς τελευταίας λέξεις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος.

— Ἀ! ἰδοὺ ὁ πατήρ μου ὁ ναύαρχος, ἀνέκραξεν Κάρολος ὁ Θ' ἐναγκαλιζόμενος αὐτόν. Λαλοῦσι περὶ πολέμου, περὶ εὐπατριδῶν, περὶ ἀνδρείων, καὶ φθάνεις ἐγκαίρως. Ὅπου ὁ μαγνήτης, ἐκεῖ στρέφεται ὁ σίδηρος. Ὁ γαμβρός μου τῆς Ναβάρρας καὶ ὁ ἐξάδελφός μου τῆς Γκίζης περιμένουσιν ἐπικουρίας διὰ τὸν στρατόν σου. Περὶ τούτου δὲ ἐπρόκειτο.

— Καὶ αἱ ἐπικουρίαι αὗται φθάνουσιν, εἶπεν ὁ ναύαρχος.

— Εἴχετε εἰδήσεις; ἠρώτησεν ὁ Βεαρνός.

— Ναί, τέκνον μου, καὶ ἰδίως παρὰ τοῦ Δελαμόλ, ὅστις εἶχε φθάσει χθὲς εἰς Ὀρλεάνην, καὶ ἦναι ἐδῶ αὔριον ἢ μεθαύριον.

— Διάβολε! ὁ κύριος ναύαρχος εἶναι λοιπὸν νεκρομάντις καὶ γνωρίζει πᾶν ὅ,τι γίνεται εἰς τριάκοντα ἢ καὶ τεσσαράκοντα λευγῶν ἀπόστασιν. Καὶ ἐγὼ ἐπεθύμουν νὰ γνωρίζω μετὰ τῆς αὐτῆς βεβαιότητος πᾶν ὅ,τι συμβαίνει, ἢ πᾶν ὅ,τι συνέβη πρὸ τῶν πυλῶν τῆς Ὀρλεάνης.

Ὁ Κολιγνῦ ἔμεινεν ἀπαθὴς εἰς τὸ δηλητηριῶδες τοῦτο βέλος τοῦ Γκίζης, ὅστις προφανῶς ὑπηνίσσετο τὸν θάνατον τοῦ Φραγκίσκου τῆς Γκίζης, πατρός του, δολοφονηθέντος ὑπὸ τὰ τείχη τῆς Ὀρλεάνης, ὑπὸ τοῦ Πολτρὼ-δὲ-Μεραί, ἐκτελέσαντος, καθ' ἃ ἐρρέθη, τὸ ἔγκλημα τῇ προτροπῇ τοῦ ναυάρχου.

— Κύριε, εἶπεν οὗτος λίαν ψυχρῶς, εἶμαι νεκρομάντις πάντοτε ὁσάκις πρόκειται νὰ μάθω θετικῶς πᾶν ὅ,τι ἐνδιαφέρει ἐμὲ ἢ τὸν βασιλέα. Ὁ ταχυδρόμος μου ἔφθασε πρὸ μιᾶς ὥρας ἐξ Ὀρλεάνης, καὶ χάρις εἰς τὰς ταχυδρομικὰς ἁμάξας διήνυσε τριάκοντα δύο λεύγας ἐντὸς τῆς ἡμέρας. Ὁ κύριος Δελαμόλ ὅστις ἱππεύει τὸν ἵππον του μόλις διανύει δέκα λεύγας τὴν ἡμέραν, καὶ ὡς ἐκ τούτου θὰ φθάσῃ τὴν 24 Ἰδοὺ ὅλη ἡ μαγεία.

— Εὖγε, πάτερ μου! Ἀξιόλογα ἀπήντησες, εἶπε Κάρολος ὁ Θ'. Ἀπόδειξον εἰς τοὺς νέους τούτους ὅτι ἡ σύνεσις μετὰ τῆς ἡλικίας ἐλεύκανον τὴν γενειάδα καὶ τὴν κόμην σου. Ὡς ἐκ τούτου, ἂς τοὺς στείλωμεν νὰ ὁμιλήσωσι διὰ τοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς ἔρωτάς των, καὶ ἂς μείνωμεν ἡμεῖς νὰ ὁμιλήσωμεν διὰ τοὺς πολέμους μας. Οἱ καλοὶ σύμβουλοι, πάτερ μου, κάμνουν τοὺς καλοὺς βασιλεῖς. Πηγαίνετε, κύριοι, ἔχω νὰ ὁμιλήσω μετὰ τοῦ ναυάρχου.

Οἱ δύο νέοι ἐξῆλθον, πρῶτος ὁ βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας καὶ εἶτα ὁ δοὺξ τῆς Γκίζης. Μόλις ὅμως ἐξῆλθον τῆς θύρας, ἕκαστος ἄλλην ἐτράπη ὁδόν, ἀφοῦ ἀντεχαιρετίσθησαν ψυχρότατα.

Ὁ Κολιγνῦ ἠκολούθησεν αὐτοὺς διὰ τοῦ βλέμματος μετά τινος ἀνησυχίας, διότι, ὁσάκις ἔβλεπεν ἐγγὺς ἀλλήλων τὰ δύο ἐκεῖνα μίση, ἐφοβεῖτο ἔκρηξίν τινα. Κάρολος ὁ Θ' ἐνόησε τοὺς διαλογισμοὺς τοῦ ναυάρχου, ὅθεν πλησιάσας εἰς αὐτὸν καὶ στηριχθεὶς ἐπὶ τοῦ βραχίονός του εἶπε:

— Ἔσο ἥσυχος, πάτερ μου, εἶμαι ἐδῶ ὅπως τηρῶ ἕκαστον εἰς τὴν ὑπακοὴν καὶ τὸ σέβας. Εἶμαι πράγματι βασιλεύς, ἀφοῦ ἡ μήτηρ μου ἔπαυσεν οὖσα βασίλισσα. Καὶ ἔπαυσεν οὖσα βασίλισσα ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ Καλιγνῦ εἶναι πατήρ μου.

— Ὦ βασιλεῦ! εἶπεν ὁ ναύαρχος, ἡ βασίλισσα Αἰκατερίνα . . .

— Εἶναι μία ῥαδιοῦργος. Μετ' αὐτῆς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰρηνεύσῃ τις. Οἱ περὶ αὐτὴν Ἰταλοὶ καθολικοὶ εἶναι μανιώδεις, ἓν καὶ μόνον ἐννοοῦντες: γενικὸν ὄλεθρον. Ἐγὼ ἀπεναντίας, οὐ μόνον θέλω νὰ εἰρηνεύσω, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐνισχύσω τοὺς ἀλλοθρήσκους. Οἱ ἄλλοι, πάτερ μου, εἶναι πολὺ παράλυτοι καὶ μὲ σκανδαλίζουσι διὰ τῶν ἐρώτων καὶ τῶν ἀσωτειῶν των. Θέλω νὰ σοῦ ὁμιλήσω εἰλικρινῶς, ἐξηκολούθησε Κάρολος ὁ Θ' διαχυτικώτερος καθιστάμενος, δυσπιστῶ πρὸς πάντας τοὺς περὶ ἐμέ, πλὴν τῶν νέων μου φίλων! Ἡ φιλοδοξία τῶν Ταβανῶν μοὶ εἶναι ὕποπτος. Ὁ Βιελβίλ δὲν ἀγαπᾷ ἢ τὸν καλὸν οἶνον καὶ εἶναι ἱκανὸς νὰ προδώσῃ τὸν βασιλέα του ἀντὶ πίθου οἴνου Μονεμβασίας. Ὁ Μονμορανσὺ μεριμνᾷ μόνον περὶ κυνηγίου καὶ ἀπερνᾷ τὰς ὥρας του ἐν μέσῳ κυνῶν καὶ ἱεράκων. Ὁ κόμης τοῦ Ρὲτς εἶναι Ἱσπανός. Οἱ Γκίζαι εἶναι ἐκ Λορραίνης. Ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐν Γαλλίᾳ ἄλλοι Γάλλοι, πλὴν ἐμοῦ, τοῦ γαμβροῦ μου τῆς Ναβάρρας καὶ σοῦ. Ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι καθηλωμένος ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ δὲν δύναμαι νὰ διοικῶ τὰ στρατεύματα. Εἶναι καὶ πολὺ ἂν μὲ ἀφίνουσιν ἥσυχον νὰ κυνηγῶ ἐν ἀγίῳ Γερμανῷ καὶ Ραμπουλιέττῃ. Ὁ γαμβρός μου τῆς Ναβάρρας εἶναι πολὺ νέος καὶ μικρὰν ἔχει πεῖραν. Ἄλλως τε, νομίζω ὅτι ὁμοιάζει πρὸς τὸν πατέρα του Ἀντώνιον, τὸν ὁποῖον κατέστρεψαν αἱ γυναῖκες. Μόνος λοιπὸν ἀπομένεις, πάτερ μου, ὅστις εἶσαι ἀνδρεῖος ὡς ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ καὶ συνετὸς ὡς ὁ Πλάτων. Ὡς ἐκ τούτου, ἀγνοῶ τῇ ἀληθείᾳ τί νὰ πράξω: νὰ σὲ κρατήσω ὡς σύμβουλον ἐνταῦθα, ἢ νὰ σὲ πέμψω ἐκεῖ κάτω ὡς στρατηγόν. Ἂν σὲ ἔχω σύμβουλον, τίς θὰ ἦναι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ; ἂν ἦσαι ἀρχηγός, τίς θὰ ἦναι σύμβουλός μου:

— Βασιλεῦ, εἶπεν ὁ Κολιγνῦ, πρέπει πρῶτον νὰ νικήσωμεν. Αἱ συμβουλαὶ ἔρχονται κατόπιν.

— Αὕτη εἶναι ἡ γνώμη σου, πάτερ μου; Ἔστω, λοιπόν, θὰ γείνῃ κατὰ τὴν γνώμην σου. Τὴν δευτέραν ἀναχωροῦμεν, οἱ μὲν διὰ τὰς Φλάνδρας, ἐγὼ δὲ διὰ τὸ Ἀμβοάζ.

— Ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης ἐγκαταλείπει τοὺς Παρισίους;

— Ναί, ἀπέκαμον ἐκ τοῦ θορύβου καὶ τῶν ἑορτῶν τούτων. Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄνθρωπος τῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ τῶν ῥεμβασμῶν. Δὲν ἐγεννήθην ὅπως γείνω βασιλεύς, ἀλλὰ ποιητής. Σὺ θὰ καταρτίσῃς εἶδός τι συμβουλίου, ὅπερ θὰ κυβερνᾷ ἑνόσῳ μένει εἰς τὸν πόλεμον. Ἀρκεῖ δὲ ἡ μήτηρ μου νὰ μὴ ἀναμιγνύεται, καὶ πάντα θὰ βαδίσωσι καλῶς. Ἐγὼ ἐμήνυσα ἤδη εἰς τὸ

Ῥονσὰρ νὰ ἔλθῃ εἰς ἀντάμωσίν μου. Ἐκεῖ δὲ οἱ δύο ἡμεῖς, μακρὰν τοῦ θορύβου, μακρὰν τοῦ κόσμου, μακρὰν τῶν φαύλων, ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν πυκνοδένδρων δασῶν, παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, τὸν φλοῖσβον ἀκούοντες τῶν ῥυάκων, θὰ λαλῶμεν περὶ τοῦ Θεοῦ, τῆς μόνης ταύτης παρηγορίας διὰ τὰ δεινὰ τοῦ κόσμου τούτου. Ἄκουσε τοὺς ἑπομένους στίχους, δι' ὧν τὸν προσκαλῶ νὰ μὲ ἀνταμώσῃ. Τοὺς συνέθεσα τὴν πρωΐαν ταύτην:

Ῥονσάρ, γινώσκω κάλλιστα ὅτι ἂν δὲν μὲ βλέπῃς
Τοῦ Ἀνακτός σου τὴν φωνήν, δὲν ἐνθυμεῖσαι πλέον.
Ἀλλ' ὄχι· τῆς ποιήσεως τὸ ἔργον τὸ ὡραῖον
Ἐγὼ ποτὲ δὲν λησμονῶ ἂν σὺ 's τὴν λήθην ῥέπῃς.
Ῥονσάρ, τὴν φαντασίαν σου νὰ ὑποκαύσω θέλω,
Πρὸς τοῦτο καὶ τοὺς στίχους μου τούτους σοὶ ἀπο-
[στέλλω.
Πλέον μετὰ τοῦ οἴκου σου μὴ ἀσχολῆσαι μόνον,
Τὸν κῆπον καὶ τὰ λάχανα ἄφες δι' ἄλλον χρόνον.
Ἐλθὲ 's τὸν βασιλέα σου. Πῶς ὑπὲρ πάντα ἄλλον
Σὲ ἀγαπᾷ δὲν ἀγνοεῖς, καὶ πόσον τοὺς γλυκεῖς σου
Στίχους ἐκείνος ἐκτιμᾷ. Ἄφες λοιπὸν τὸν σάλον
Τοῦ βίου, καὶ εἰς Ἀμβοὰζ ἐλθέ. Θέλει μαζύ σου
Νὰ ἦναι. Πόθον ἄκρατον ἔχει μαζὺ νὰ ζῆτε,
Ἐλθὲ λοιπὸν καὶ τάχιστα. Ἄλλως θὰ συγχισθῆτε...

— Εὖγε! βασιλεῦ, εὖγε! εἶπεν ὁ Κολιγνῦ. Εἶμαι καταλληλότερος νὰ κρίνω τὰ τοῦ πολέμου, ἢ τὰ τῆς ποιήσεως, ἀλλὰ νομίζω ὅτι οἱ στίχοι οὗτοι ἀξίζουσιν ὅσον καὶ οἱ κάλλιστοι τοῦ Ῥονσάρ, τοῦ Δορά, καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ Μιχαὴλ Δελοπιτάλ, καγκελλαρίου τῆς Γαλλίας.

— Ἀ!, πάτερ μου!, ἀνέκραξε Κάρολος ὁ Θ', πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἦναι ἀληθῆ αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγεις! Ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐν τῷ κόσμῳ ἐκτιμῶ τὸν τίτλον τοῦ ποιητοῦ, καὶ ἅπασα ἡ φιλοδοξία μου συγκεντροῦται εἰς τὸ νὰ τὸν ἀποκτήσω, καὶ ἀκριβῶς ἰδοὺ τί ἔλεγον πρό τινων ἡμερῶν εἰς τὸν διδάσκαλόν μου τῆς ποιήσεως:

Μεθ' ὅσα καὶ ἂν λέγωσι, τιμιωτέραν λίαν
Ἐγὼ φρονῶ τὴν ποίησιν παρὰ τὴν βασιλείαν.
Στέμματα μᾶς προσφέρουσιν ἀμφότεραι· Ἀλλ' ὅμως
Μᾶς δίδει τῆς γεννήσεως τὸ δεύτερον ὁ νόμος,
Ἐνῷ τὸ τῆς ποιήσεως τὸ ἀποκτῶμεν μόνοι.
Τὸ πνεῦμά μας οὐράνιον πῦρ ἔξαφνα πυρόνει,
Καὶ μόνον του ἀνέρχεται, καὶ μόνον ἀνυψοῦται,
Μόνον καθίσταται γνωστόν, καὶ μόνον ζεφανοῦται.
Ἂν δὲ καὶ καθ' ὁμοίωσιν ἐπλάσθην τοῦ Ὑψίστου,
Τέκνον του εἶναι ὁ Ῥονσὰρ καὶ τέκνον τῆς ζοργῆς του.
Διὰ τῆς ἁρμονίας της τοῦ ποιητοῦ ἡ λύρα,
Τὰ τῶν ἀνθρώπων πνεύματα σ' αὐτὸν καθυποτάσσει·
Ἐνῷ μόνον σ' τὰ σώματα ὁ βασιλεὺς ἀνάσσῃ.
Ταύτην αὐτοῖς ἐπέκλωσε διαφορὰν ἡ Μοῖρα.
Στὸν ποιητὴν ἡ ποίησις παρέχει κράτος, ὅπου
Ποτὲ δὲν φθάνει τύραννος, οὐδὲ ἰσχὺς ἀνθρώπου.

— Βασιλεῦ! εἶπεν ὁ Κολιγνῦ, εἴξευρον ὅτι ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης συνδιελέγετο μετὰ τῶν Μουσῶν, ἠγνόουν ὅμως ὅτι αὗται κατεῖχον καὶ τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν συμβούλων της.

— Μετὰ σὲ ὅμως, πάτερ μου, μετὰ σέ. Καὶ ἀκριβῶς ὅπως μὴ παράττωνται αἱ μετ' αὐτῶν σχέσεις μου θέλω νὰ σοὶ ἀναθέσω τὴν διεύθυνσιν τῶν τοῦ Κράτους. Ἄκουσε λοιπόν· ταύτην τὴν στιγμὴν ὀφείλω ν' ἀπαντήσω εἰς στίχους τινὰς οὓς μοὶ ἔπεμψεν ὁ προσφιλὴς καὶ μέγας ποιητής... Ὡς ἐκ τούτου καὶ δὲν δύναμαι τώρα νὰ σοὶ δώσω ὅλα τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀναγκαῖα ὅπως γνωρίσῃς καλῶς τὴν μετὰ Φιλίππου τοῦ Β' διαφωνίαν μου. Πλὴν τούτων ὑπάρχει καὶ σχέδιόν τι ἐκστρατείας συνταχθὲν ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν μου. Θὰ εὕρω ὅλα αὐτὰ καὶ θὰ σοὶ τὰ στείλω αὔριον τὸ πρωΐ.

— Κατὰ ποίαν ὥραν, Μεγαλειότατε;

— Κατὰ τὴν δεκάτην. Ἂν δὲ τυχὸν ἦμαι ἀπησχολημένος μὲ τοὺς στίχους, ἂν ἦμαι κλεισμένος εἰς τὸ σπουδαστήριόν μου, δὲν πειράζει τίποτε. Εἴσελθε καὶ λάβε ὅσα ἔγγραφα εὕρῃς ἐπὶ τῆς τραπέζης ταύτης, ἐντὸς τοῦ ἐρυθροῦ τούτου χαρτοφυλακείου. Τὸ χρῶμα κτυπᾷ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ δὲν θὰ ἀπατηθῇς. Ἐγὼ πηγαίνω τώρα νὰ γράψω εἰς τὸν Ῥονσάρ.

— Χαίρετε, Μεγαλειότατε!

— Χαῖρε, πάτερ μου.

— Τὴν χεῖρά σας...

— Τί λέγεις; τὴν χεῖρά μου; Εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ἐπὶ τῆς καρδίας μου· ἐκεῖ εἶναι ἡ θέσις σου. Ἔλα, γέρο μου πολεμιστή, ἔλα.

Καὶ Κάρολος ὁ Θ', ἑλκύσας πρὸς ἑαυτὸν τὸν Κολιγνῦ, ὅστις ὑπεκλίνετο, ἠσπάσθη τὴν λευκὴν κόμην του.

Ὁ ναύαρχος ἐξῆλθεν ἀπομάσσων ἓν δάκρυ.

Κάρολος ὁ Θ' ἠκολούθησεν αὐτὸν διὰ τοῦ βλέμματος ἄχρις οὗ τὸν ἔβλεπε, καὶ ἔτεινε τὸ οὖς ἄχρις οὗ ἠδύνατο νὰ τὸν ἀκούῃ. Εἶτα, ὅτε οὔτε ἔβλεπεν οὔτε ἤκουεν αὐτὸν πλέον, ἄφησε κατὰ τὴν συνείθειάν του τὴν ὠχρὰν κεφαλήν του νὰ κλίνῃ ἐπὶ τοῦ ὤμου του, καὶ μετέβη βραδέως εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ὅπλων.

Ἡ αἴθουσα αὕτη ἦτο ἡ εὐνοουμένη διαμονή του. Ἐκεῖ ἐδιδάσκετο τὴν ξιφομαχίαν ὑπὸ τοῦ Πομπηΐου, καὶ τὴν ποίησιν ὑπὸ τοῦ Ῥονσάρ. Ἐκεῖ εἶχε πλήρη συλλογὴν ὅπλων ἀμυντικῶν τε καὶ ἐπιθετικῶν ἐκ τῶν ὡραιοτέρων. Οἱ τοῖχοι ἦσαν πλήρεις πελέκεων, ἀσπίδων, λογχῶν, *ἀλλαβαρδῶν*,[1] πιστολίων καὶ τουφεκίων. Ἀκριβῶς δὲ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, εἰς διάσημος ὁπλοποιὸς εἶχε φέρει αὐτῷ πολυτελέστατον τουφέκιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦσαν ἐγκεχαραγμένοι οἱ ἑπόμενοι στίχοι, ποιηθέντες ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐστεμμένου ποιητοῦ:

Πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς θρησκείας
εἶμαι κατάλληλον καὶ πιστόν,
τοὺς πολεμίους τῆς βασιλείας
ὅμως καθίσταμαι φοβερόν.

Κάρολος ὁ Θ' εἰσῆλθεν, ὡς εἴπομεν, εἰς τὴν αἴθουσαν ἐκείνην, καὶ ἀφοῦ ἔκλεισε τὴν μεγάλην θύραν δι' ἧς εἰσῆλθεν, ἤγειρε μέρος τι τοῦ *ἐπιτοίχου*, ὅπερ ἀπέκρυπτε διάδρομον φέροντα εἰς δωμάτιον ὅπου γυνή τις γονυκλιτὴς ἐπὶ τοῦ γονατιστηρίου της προσηύχετο.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ κίνημα τοῦτο ἐγένετο βραδέως καὶ τῶν βημάτων τοῦ βασιλέως ὁ κρότος ἀπώλετο ἐπὶ τοῦ τάπητος, ἡ γονυκλιτὴς γυνὴ οὐδὲν ἤκουσε, δὲν ἐστράφη καὶ ἐξηκολούθει νὰ προσεύχηται. Ὁ Κάρολος ἔμεινε πρὸς στιγμὴν ὄρθιος καὶ τὴν παρετήρει σκεπτικός.

1. Ἀλλαβάρδα εἶδος λόγχης ἐχούσης πλατεῖαν καὶ ὀξεῖαν τὴν αἰχμήν, καὶ δι' αὐτῆς ἕτερον σίδηρον διερχόμενον ἐν εἴδει ἡμισελήνου, ἢ πελέκεως.

Ἦτο γυνὴ ἡλικίας τριάκοντα τεσσάρων ἢ τριάκοντα πέντε ἐτῶν, καὶ ἧς τὴν ἀνδρικὴν ὡραιότητα ἐποίει καταφανεστέραν ἔτι τὸ ἔνδυμα τῶν περὶ τὴν Caux χωρικῶν. Ἔφερε τὸν ὑψηλὸν κεκρύφαλον, ὅστις ἦτο τοῦ συρμοῦ ἐν τῇ γαλλικῇ αὐλῇ κατὰ τὴν βασιλείαν Ἰσαβέλλας τῆς Βαυαρικῆς, ὁ δὲ ἐρυθρὸς αὐτῆς στηθόδεσμος ἦτο πλήρης χρυσῶν κεντημάτων, ὡς εἶναι καὶ οἱ στηθόδεσμοι τῶν χωρικῶν τοῦ *Νεττούνου* καὶ τῆς *Σόρας*. Τὸ δωμάτιον ὅπερ ἀπὸ εἰκοσαετίας κατεῖχεν ἦτο παρὰ τὸν κοιτῶνα τοῦ βασιλέως, παρεῖχε δὲ ἀλλόκοτον θέαμα κομψότητος μετ' ἀγροικίας ἀναμεμιγμένης. Κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἀναλογίαν τὰ ἀνάκτορα καὶ ἡ καλύβη μετεῖχον ἐν αὐτῷ ἀλλήλων, ὥστε τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ἐφαίνετο ἐξίσου ἀπέχον τῆς ἁπλότητος τῆς χωρικῆς καὶ τῆς πολυτελείας τῆς μεγάλης Κυρίας. Καὶ πράγματι, τὸ γονατιστήριον, ἐφ οὗ ἐκείνη ἦτο γονυπετής, ἦτο ἐκ ξύλου δρυὸς θαυμασίως ἐγλυμμένου καὶ κεκαλυμμένου ὑπὸ βελούδου μετὰ κροσσῶν ἐκ χρυσοῦ· ἐνῷ ἡ Γραφὴ — διότι ἡ γυνὴ αὕτη ἀνῆκεν εἰς τὴν τῶν διαμαρτυρομένων θρησκείαν — ἐν ᾗ ἀνεγίνωσκε τὰς προσευχάς της ἦτο παλαιόν τι βιβλίον κατὰ τὸ ἥμισυ ἐσχισμένον, ἐξ ἐκείνων ἃ εὑρίσκει τις ἐν ταῖς πτωχοτέραις τῶν οἰκιῶν.

Πάντα δὲ τὰ ἐν τῷ δωματίῳ ἦσαν ἀνάλογα πρὸς τὸ γονατιστήριον καὶ πρὸς τὴν Βίβλον ἐκείνην.

— Ἔ! Μαδελόνη! εἶπεν ὁ βασιλεύς.

Ἡ γονυπετοῦσα γυνὴ ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν μειδιῶσα, μόλις ἤκουσε τὴν οἰκείαν αὐτῇ ἐκείνην φωνήν, καὶ ἐγερθεῖσα:

— Ὦ! εἶσαι σύ, υἱέ μου· εἶπε.

— Ναί, τροφέ μου· ἔλα ἐδῶ.

Κάρολος ὁ Θ' ἄφησε νὰ ἐπαναπέσῃ τὸ τῆς θύρας παραπέτασμα, καὶ παρευθὺς ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ βραχίονος σκίμποδός τινος. Ἡ τροφὸς προσῆλθε:

— Τί μὲ θέλεις, Καρλόττο;

— Ἔλα 'δῶ καὶ ὁμίλει σιγά.

Ἡ τροφὸς ἐπλησίασε μετ' οἰκειότητος, ἥτις πιθανὸν νὰ προήρχετο ἐκ τῆς μητρικῆς ἐκείνης ἀγάπης, ἣν ἡ γυνὴ αἰσθάνεται πρὸς τὸ ὑπ' αὐτῆς γαλουχηθὲν παιδίον· ἀλλ' εἰς τὴν ὁποίαν τὰ σκανδαλώδη τῆς ἐποχῆς χρονικὰ ἀπέδιδον πηγὴν ἥκιστα καθαράν.

— Ἰδοὺ ἐγώ, εἶπεν ἡ γυνή· ὁμίλει.

— Ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ἐζήτησα, εἶναι ἐδῶ;

— Ἀπὸ ἡμισείας ὥρας.

Ὁ Κάρολος ἠγέρθη, ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον, παρετήρησε μή τις ἦτο ἐκεῖ παραμονεύων, ἐπορεύθη εἰς τὴν θύραν, ἔτεινεν ὄπισθεν αὐτῆς τὸ οὖς μή τις ἠκροᾶτο, ἐτίναξε τὴν κόνιν ἀπὸ τῶν εἰς τὸν τοῖχον ἀνηρτημένων ὅπλων, ἐθώπευσε μέγα *λαγωνικόν*, — ὅπερ τὸν ἠκολούθει βῆμα πρὸς βῆμα, ἱστάμενον ὅτε ὁ κύριός του ἵστατο, καὶ ἐπαναλαμβάνον τὸν δρόμον του ὅτε καὶ ὁ κύριός του ἐβάδιζε, — εἶτα ἐπανελθὼν εἰς τὴν τροφόν του

— Καλά, τροφέ, εἰσαξέ τον εἶπε.

Ἡ ἀγαθὴ γυνὴ ἐξῆλθε διὰ τῆς αὐτῆς

θύρας, δι' ἧς εἶχεν εἰσέλθει· ὁ δὲ βασιλεὺς πορευθεὶς ἐστηρίχθη εἰς τράπεζαν ἐφ' ἧς ἔκειντο παντοειδῆ ὅπλα. Δὲν παρῆλθε στιγμή, καὶ τοῦ παραπετάσματος τῆς θύρας ἀνυψωθέντος, εἰσῆλθεν ὁ ὑπ' αὐτοῦ περιμενόμενος.

[Ἕπεται συνέχεια] Σ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΚΩΜΩΙΔΙΑΣ

[Διήγημα *Alphonse Karr*. Μετάφρ. Ἀγγέλ. Βλάχου].

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον)

— Κύριε Ἐρνέστε, εἶπεν ἡ Ἀναστασία, ὁ κ. Χαμὲλ σᾶς ὡμίλησε περὶ τοῦ ἀνεψιοῦ του.

Ὁ Ἐρνέστος ἠρυθρίασε καὶ εἶπε:

— Μάλιστα, δεσποινίς. Ἐπερίμενα νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ ἀπόψε, διότι εἶνε ἀναγκαῖον νὰ γνωρίζετε ὅλας τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ τοῦ διαλόγου.

— Τὰς γνωρίζω περίπου, κύριε Ἐρνέστε, ὑπέλαβε μειδιῶσα ἡ Ἀναστασία. Ποῖον ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα; τί διαθέσεις εἶχεν ὁ Χαμέλ, ἀφοῦ ὡμιλήσατε;

— Θέλει νὰ καλέσῃ ἐδῶ τὸν ἀνεψιόν του.

— Αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον. Δὲν τὸ θέλω, καὶ δὲν θὰ γείνῃ. Αὐτὸς ὁ διεφθαρμένος θὰ τὸν ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν λύπην. Σεῖς βεβαίως θὰ τοῦ γράψετε.

— Ἔγραψα ἤδη.

— Πρέπει νὰ καύσετε τὸ γράμμα

— Αὐτὸ δὲν ἐξαρτᾶται οὔτε ἀπὸ σᾶς, οὔτε ἀπὸ ἐμέ. Τὸ ἐπῆρε καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸν κόλπον του. Δὲν ἠξεύρω ποῖος τοῦ ἐνέπνευσεν αὐτὴν τὴν δυσπιστίαν, ἀλλὰ θέλει νὰ τὸ δώσῃ ὁ ἴδιος εἰς τὸν γραμματοκομιστὴν τοῦ ταχυδρομείου.

— Θὰ κατορθώσωμεν νὰ τὸν ἐμποδίσωμεν. Ἀλλ' ὅσαις φοραῖς καὶ ἂν τὸ κατορθώσωμεν, θὰ ἐπιτύχῃ ἐπὶ τέλους, καὶ ὁ ἀνεψιὸς αὐτός, τοῦ ὁποίου τὰ τελευταῖα γράμματα ἦσαν γεμάτα στοργὴν καὶ τρυφερότητα, θὰ φθάσῃ ἐδῶ εἰς τρεῖς ὥρας, καὶ θὰ καταστρέψῃ ὅ,τι ἔκαμα... διὰ τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ θείου του. Ἀλλὰ τώρα πρέπει νὰ σκεφθῶμεν διὰ τὸν ἄμεσον κίνδυνον. Γράψατε μίαν ἐπιστολὴν καθ' ὅλα ὁμοίαν ἐξωτερικῶς μὲ ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἐγράψατε εἰς τὸν κατηραμένον αὐτὸν ἀνεψιόν. Εἰπέτέ του ὅ,τι ἠμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε διὰ νὰ τὸν ἀπελπίσετε. Ἔπειτα μοῦ τὴν δίδετε, καί... αὐτὸ τὸ γράμμα θὰ δώσῃ ὁ κ. Χαμὲλ εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. Ἐγὼ θὰ φροντίσω· ἔπειτα πρέπει νὰ εὕρωμεν τρόπον ν' ἀπομακρύνωμεν διὰ παντὸς αὐτὸν τὸν ἀνεψιόν. Ἔχω ἀνάγκην νὰ ὁμιλήσω σπουδαίως μαζύ σας, κύριε Ἐρνέστε. Ἀπόψε κατὰ τὰς ἕνδεκα, ὅταν θὰ ἦνε εἰς τὸν πρῶτον ὕπνον, ἐλᾶτε ἐδῶ εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον. Ἂν ἐξυπνήσῃ, θ' ἀκούσω ἀπ' ἐδῶ τὸ κουδοῦνι, καὶ τὴν φωνήν του ἀκόμη. Φροντίσετε δὲ νὰ μοῦ δώσετε τὴν ἐπιστολὴν πρὸ τοῦ γεύματος. Ἔβαλε, μοῦ εἴπατε, τὸ γράμμα εἰς τὴν πλαγινὴν τσέπην τοῦ φορέματός του.

— Μάλιστα.

— Πολὺ καλά. Σᾶς περιμένω εἰς τὰς 11.

Μετὰ τὸ γεῦμα ὁ γέρων Βιμέ, ὅστις ὑπηρέτει ἐπὶ τραπέζης τὸν κ. Χαμέλ, τὸν Ἐρνέστον καὶ τὴν ἰδίαν του θυγατέρα, ἔχυσε τὸ ἔμβαμμα τοῦ ψητοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπενδύτου τοῦ κ. Χαμέλ. Ἡ Ἀναστασία ἔβαλε κραυγήν, ἠρώτησε τοσοῦτον ἔντρομος μὴν ἐκάη, ὥστε καὶ ὁ Χαμὲλ αὐτὸς ἤρξατο διστάζων περὶ τοῦ ἐναντίου, καὶ ἀπήντησεν, ὅτι δὲν τὸ ἐπίστευεν, ἀλλ' ὅτι... ἐν τούτοις...

Ἡ Ἀναστασία ἔστειλε τὸν πατέρα της νὰ φέρῃ τὸν κοιτωνίτην τοῦ κ. Χαμέλ, καὶ τοῦ ἐξέβαλεν ἀμέσως τὸ ἔνδυμά του, ὅπερ μετέβη νὰ καθαρίσῃ εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον.

— Τί εὔμορφον ἔνδυμα!... τί ὡραῖον χρῶμα! τρεῖς φοραὶς μόνον τὸ ἐβάλατε!... ἔλεγεν ἡ Ἀναστασία ἀπερχομένη, καὶ μεταφέρουσα εἰς τὸν ἐπενδύτην πᾶσαν τῶν αἰσθημάτων αὐτῆς τὴν τρυφερότητα, ἧς δὲν εἶχεν ἀνάγκην πλέον ὁ Χαμέλ, ἀφοῦ ἐβεβαιώθη ὅτι δὲν εἶχε καῆ. Αἴφνης ὁ κ. Χαμὲλ ὠχρίασεν.

— Ἀναστασία!, ἐφώνησε, φέρε μου γρήγορα τὸ φόρεμά μου!

Καὶ συγχρόνως ἠγέρθη ἵνα τὸ ζητήσῃ μόνος. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ ἔφερεν ἡ Ἀναστασία. Ἔφερε ταχὺς τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιον κ' ἐξήγαγε τὴν ἐπιστολήν, ἣν εἶχε θέσει τὴν πρωΐαν. Εἶτα εἶπεν:

— Ἄφησε τὸ φόρεμα, κ' ἔλα νὰ γευματίσῃς.

Ἀλλ' ἡ Ἀναστασία δὲν ἐπανῆλθεν εἰμὴ ἀφοῦ ἐπηνώρθωσε πρῶτον τὸ λάθος τοῦ πατρός της.

Μετ' ὀλίγον ἐσήμανεν ἡ θύρα, κ' ἐνεφανίσθη ὁ γραμματοκομιστής, εἰς ὃν ὁ κ. Χαμὲλ ἐνεπιστεύθη ἰδιοχείρως τὸ γράμμα του. Ἡ Ἀναστασία ἐμειδίασε.

Τὴν ἑσπέραν ὁ Ἐρνέστος, ἀφοῦ ἐπὶ μικρὸν ἀνέμεινε τὴν Ἀναστασίαν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς συνεντεύξεως, ἀπεκοιμήθη τέλος ἐπί τινος κλιντῆρος. Ἡμίσειαν ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἦλθεν ἐκείνη. Ἦτο συγκεκινημένη καὶ ἡ φωνή της ἔτρεμε.

— Κύριε Ἐρνέστε, εἶπεν, ἀφοῦ ἐκάθισε πλησίον του, ἀπεκτήσατε μεγάλην ἐπιρροὴν εἰς τὸν κ. Χαμέλ, καὶ ἴσην σχεδὸν μὲ τὴν ἰδικήν μου. Ἡ ἐπιρροή σας αὐτὴ μὲ ἀνησυχεῖ, καὶ θὰ ἔκαμνα ὅλα μου τὰ δυνατὰ διὰ νὰ τὴν ματαιώσω, ἂν δὲν τὴν ἠσθανόμην κ' ἐγὼ ἡ ἰδία· διότι ἐνεπνεύσατε καὶ εἰς ἐμὲ τόσην ὑπόληψιν, ὅσην εἰς τὸν κύριόν μας. Εἶνε ὅμως καιρὸς νὰ ἐξηγηθῶμεν. Ἕως τώρα ἐξεπληρώσατε ὅσας ὑποσχέσεις μ' ἐδώκατε. Μ' ἐβοηθήσατε εἰς τὰ σχέδιά μου, χωρὶς νὰ τὰ γνωρίζετε καὶ χωρὶς νὰ ἔχετε κανὲν ἄλλο συμφέρον παρὰ μικράν τινα αὔξησιν τοῦ μισθοῦ σας. Τοῦ λοιποῦ δὲν ἠμπορεῖτε πλέον νὰ ἦσθε ὑποτακτικός μου· πρέπει νὰ γίνετε σύντροφός μου καὶ σύμμαχος. Πρέπει νὰ συνεργασθῶμεν πρὸς κοινὸν σκοπόν. Ἂν, κύριε Ἐρνέστε, δὲν συμβῇ τίποτε ἀπευκταῖον, ὅταν ἀποθάνῃ ὁ κ. Χαμὲλ θὰ ἦμαι πλουσία, διότι, ἔκαμε διαθήκην καὶ μοῦ ἀφίνει ὅλην του τὴν περιουσίαν, ἐκτὸς ὀλίγων κληροδοτημάτων. Ἐν τούτοις ὑπάρχει κίνδυνος, ὅστις ἀπειλεῖ τὰ σχέδιά μου. Πρὶν σᾶς τὸν εἰπῶ, καθὼς καὶ τί ἐσυλλογίσθην διὰ νὰ τὸν ἀποφύγω, πρέπει νὰ παντήσετε εἰλικρινῶς εἰς αὐτήν μου τὴν ἐρώτησιν: Τὰ σχέδιά μου αὐτά, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ προστατεύσωμεν, θέλετε νὰ γείνουν σχέδιά *μας*; τὴν περιουσίαν αὐτήν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀποκτήσωμεν, θέλετε νὰ τὴν ἔχωμεν καὶ οἱ δύο μαζύ;

— Ἄχ, δεσποινίς, εἶπεν ὁ Ἐρνέστος, τί ἔκαμα διὰ νὰ γείνω ἄξιος τόσης καλωσύνης;

— Περιττὴ ἡ ἐρώτησις.

— Εἶμαι τόσον συγκεχυμένος, ὥστε δὲν ἔχω λόγους νά...

— Προσπαθήσετε νὰ εὕρετε μερικούς, ὥστε νὰ μοῦ ἐξηγήσετε τί ἐννοεῖτε, ὑπέλαβε ξηρῶς ἡ δεσποινὶς Ἀναστασία· θέλετε ἢ ὄχι;

— Ἀλλά..., δεσποινίς, εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς εἴπω ὅτι εἶμαι παραπολὺ εὐτυχής...

— Ἀρκεῖ νὰ εἶσθε ἀρκετά.

Ὁ Ἐρνέστος ἠσπάσθη τὴν χεῖρά της.

Οὐδέποτε εἶχέ τις ἀσπασθῆ τὴν χεῖρα τῆς Ἀναστασίας, ἥτις ἠσθάνθη τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὅτι ἡ χαρά της τὴν ἔπνιγε. Μετ' ὀλίγον ὅμως συνῆλθε καὶ εἶπεν:

— Ἂς ἐργασθῶμεν λοιπὸν ὁμοῦ. Μ' αὐτὸν τὸν ἀνεψιὸν πρέπει νὰ τελειώσωμεν. Ἐνόσῳ δὲν τὸν ἰδῇ, θὰ τὸν φαντάζεται γεμάτον προτερήματα. Πρέπει νὰ ἔλθῃ ἐδῶ.

— Τί λέγετε;

— Πρέπει νὰ ἔλθῃ ἐδῶ, καὶ νὰ φροντίσῃ ὁ ἴδιος νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ βάρος του.

— Ἀλλά...

— Ὁ κ. Χαμὲλ δὲν εἶδε τὸν ἀνεψιόν του ἀπὸ παιδί... ὅταν εἶχεν ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ ἐτῶν ἡλικίαν. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ ἀνεψιὸς θὰ γεινῆτε σεῖς.

— Ἐγώ;

— Σεῖς ὁ ἴδιος· ἔχετε περίπου τὴν ἡλικίαν του.

— Ἀλλὰ μὲ γνωρίζει ὡς Ἐρνέστον Ζιρώ.

— Ἀδιάφορον· θὰ τοῦ παίξωμεν μίαν μικρὰν κωμῳδίαν, καὶ θὰ γελασθῇ. Ἦλθατε ἐδῶ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ἐρνέστου Ζιρώ, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὄνομα εἶνε πλαστόν. Πραγματικῶς, εἶσθε ὁ Ὀλιβιέρος Χαμέλ, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ κ. Χαμέλ· εἶσθε ἀπηλπισμένος διὰ τὴν ἀστοργίαν τοῦ θείου σας, καὶ μετανοημένος διότι τὸν παρημελήσατε τόσον καιρόν. Εἴχατε ἐπιθυμίαν νὰ ἐκτελέσετε τὴν τελευταίαν παραγγελίαν τοῦ πατρός σας, ὁ ὁποῖος, πρὶν ἀποθάνῃ, σᾶς εἶπε: «ἀγάπα καὶ σέβου τὸν θεῖόν σου». Ἐμάθετε ὅτι δὲν εἶχε γραμματέα, καὶ ἤλθατε ἐδῶ μὲ ψευδὲς ὄνομα νὰ τὸν ὑπηρετήσετε ὡς γραμματεύς, καὶ νὰ ποκτήσετε ὑπ' αὐτὴν τὴν ἰδιότητα τὴν ἀγάπην του, τὴν ὁποίαν εἶχε χάσει ὁ ἀνεψιός του.

— Τί φαντασία!

— Τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ πιθανόν.

— Ἀλλὰ τί θὰ σᾶς ὠφελήσῃ; Ἡ συνέχεια τῆς κωμῳδίας θὰ εἶνε περίπου ἡ ἑξῆς: Ὁ κ. Χαμὲλ ἐναγκαλίζεται τρυφερώτατα τὸν ἀνεψιόν του, μετανοεῖ ὅτι ἀπεμάκρυνε τόσον καιρὸν ἀπὸ τὴν καρδίαν

του τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ τού, σχίζει τὴν διαθήκην τὴν ὁποίαν ἔκαμε διὰ σᾶς, κάμνει τὸν ἀνεψιόν του κληρονόμον του, καὶ σᾶς ἀφίνει ἑξακόσια φράγκα σύνταξιν κατ' ἔτος, τὰ ὁποῖα θὰ μοῦ προσφέρετε γενναίως νὰ συμμερισθῶ. Τοιουτοτρόπως δὲ θὰ ἐργασθῶμεν ὑπὲρ τοῦ κυρίου ἀνεψιοῦ, τὸν ὁποῖον ἴσα ἴσα θέλομεν νὰ ἀπομακρύνωμεν καὶ ὁ ὁποῖος θὰ ἔλθῃ ἔξαφνα νὰ μὲ στείλῃ ἀφ' ὅπου ἦλθα, ἄν, ἐννοεῖται, κάμω τὴν ἀνοησίαν νὰ τὸν περιμείνω.

— Αὐτὰ εἶνε ὅλα ;

— Ὅσα τοὐλάχιστον προβλέπω.

— Αἴ, λοιπόν,—καὶ μὴ πρὸς βάρος σας, —κρῖμα τὴν παιδείαν σας. Δὲν ἠξεύρω, μὰ τὸ ναί, τί σᾶς μανθάνουν εἰς τὰ σχολεῖα.

— Δὲν θὰ ἔχωμεν τότε πλέον ν' ἀπατήσωμεν ἕνα γέροντα, προδιατεθειμένον πρὸ καιροῦ, καὶ τὸν ὁποῖον κάμνετε ὅ,τι θέλετε. Θὰ ἔχωμεν νὰ κάμωμεν μὲ τοὺς ἀνθρώπους τῆς δικαιοσύνης, καὶ τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ ὑποστηρίξω τὸ μέρος μου ἀπέναντι τοῦ ἀληθινοῦ Ὀλιβιέρου Χαμέλ, οὔτε νὰ καταδικασθῶ εἰς δεσμά. Ἡ πρὸς ὑμᾶς ἀφωσίωσίς μου δὲν πηγαίνει ἕως ἐκεῖ.

— Ἀκούσατέ με, κύριε Ἐρνέστε. Δὲν μοῦ φαίνεται νὰ ἔχετε ἐξησφαλισμένον τὸ μέλλον σας, καὶ τὸ παρόν σας δὲν εἶνε τίποτε ξεχωριστόν. . . Τί θὰ ἐλέγατε, ἂν ἠμπορούσατε ἔξαφνα νὰ νυμφευθῆτε μίαν γυναῖκα νέαν, . . . εὔμορφην, καθὼς λέγουν πολλοί, καὶ μὲ προῖκα . . . ὅλην τὴν περιουσίαν τοῦ κ. Χαμέλ ;

— Ἄ, δεσποινίς ! . . .

— Λοιπόν, ἂν σᾶς ἀρέσῃ, δὲν ἔχετε νὰ κάμετε ἄλλο παρὰ νἀφήσετε νὰ σᾶς ὁδηγήσω ὅπως θέλω, καὶ νὰ μὲ βοηθήσετε νὰ κατακτήσωμεν αὐτὴν τὴν περιουσίαν. Σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι οὔτε ὁ ἀνεψιός οὔτε τὰ δικαστήρια θὰ σᾶς ἐνοχλήσουν.

— Κάμνω ὅ,τι θέλετε, δεσποινίς.

Καὶ ἀπεχωρίσθησαν.

— Ἄ ! τὸν ἀνόητον !, ἔλεγεν ἀπερχομένη ἡ Ἀναστασία.

— Ἄ ! τὴν ἀθλίαν !, διενοεῖτο ὁ Ἐρνέστος, ἀνοίγων τὰς ἐφημερίδας τοῦ κ. Χαμέλ.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ Ζιρὼ καὶ ἡ Ἀναστασία ἠσχολήθησαν συντόνως περὶ παρασκευῆς τῆς συμφωνηθείσης κωμῳδίας. Ὁ Ἐρνέστος ἐθεράπευε τὸν γέροντα μετὰ στοργῆς υἱϊκῆς, ἡ δὲ Ἀναστασία ἐφείλκυεν ἀδιαλείπτως τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Χαμὲλ ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων δειγμάτων τῆς φιλοστοργίας καὶ ἀφοσιώσεως τοῦ γραμματέως του.

[Ἕπεται συνέχεια].

Η ΛΟΥΟΜΕΝΗ ΧΑΝΟΥΜΙΣΣΑ

ὑπὸ ΛΕΪΛΑ - ΧΑΝΟΥΜ.

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Ῥεσίδ, ὁ Τεφβὴκ-Βέης, ἡ ἐλπὶς καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ πατρός, ὅστις ἦτο τὸ ὑπόδειγμα πάσης ἀρετῆς, εἶχεν ἤδη ἀποθάνει μόλις εἰκοσαέτης. Κράσεως ἀσθενοῦς καὶ μετ' ἀπληστίας παραδεδομένος εἰς τὴν σπουδήν, αἴφνης ἐσβέσθη, ὡς οἱ ὡραῖοι ἐκεῖνοι καρποί, οἵτινες πίπτουσιν ἐκ τῶν δένδρων, ἐνῷ τὰ ὡραιότατα χρώματά των παρέχουσι τὰς γλυκυτάτας ἐλπίδας.

Ἡ Ἀζιβέ, ἀρραβωνισθεῖσα τὸ πρῶτον μὲ τὸν ἐξάδελφόν της Τζελάλ, εἶτα δὲ μὲ τὸν Τεφβήκ, δὲν εἶχεν ἴσως τὸν περιπαθῆ ἐκεῖνον ἔρωτα, ὃν περιμένει τις παρὰ τῆς μνηστῆς του. Τὸν ἐτίμα, τὸν εὕρισκεν ἀνεπίληπτον, καὶ ἤλπιζεν ὅτι τὸ σέβας καὶ ἡ στοργὴ ἠδύναντο ν' ἀντικαταστήσωσι τὸν ἔρωτα, ὃν εἶχεν αἰσθανθῆ πρὸς τὸν Τζελάλ.

Ἡ νέα κόρη, ἀπευθύνασα πρὸ ὀλίγου τὸ τελευταῖον «χαῖρε» εἰς τὸν μνηστῆρά της, ἔμενε σύννους καὶ νεναρκωμένη ἐπὶ τοῦ σοφᾶ, μὲ βλέμμα ἄτονον, ὅτε κρότος βαρέος βήματος, — τὸ βῆμα τοῦ γέροντος Ῥεσίδ,—τὴν ἀφύπνισεν ἐκ τῆς νάρκης αὐτῆς.

Ὁ Ῥεσὶδ - Μολλᾶς εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον.

Ἡ Ἀζιβὲ ἠγέρθη κλονουμένη, ἐκπλαγεῖσα ἐπὶ τῇ θέᾳ καὶ τῇ γαλήνῃ, ἥτις ἐπεκάθητο ἐπὶ τῶν χαρακτήρων τοῦ πολυπαθοῦς ἐκείνου ἀνδρός, τοσοῦτον ἀταράχου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ὡραία πολιὰ γενειάς του ἦτο λευκὴ ὡς ἡ κίδαρις, ἡ περιθέουσα περὶ τὸ ἰσχνὸν καὶ σοβαρὸν πρόσωπόν του, ἔνθα αἱ ῥυτίδες ἐχάρασσον κατὰ διαφόρους διευθύνσεις ἴχνη ἀναντίρρητα τῶν ἀποξηρανθέντων δακρύων του, ἅτινα ἀφῆκαν κατόπιν αὐτῶν μακρὰν καὶ βαθεῖαν αὔλακα, ἣν ἕκαστον ἔτος καθιστᾷ μᾶλλον ὁρατήν.

Ὁ Μολλᾶς ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, περικαλύψας δὲ μὲ τὰ κράσπεδα τοῦ ἐκ σισύρας μεγάλου μανδύου του τὰς ὀκλαδὸν τοποθετηθείσας κνήμας του, ἔλαβε τὴν ἐσβεσμένην μακρὰν αὐτοῦ καπνοσύριγγα.

Ἡ Ἀζιβὲ ἐκινήθη ἵνα προσκαλέσῃ δούλην τινὰ διὰ νὰ φέρῃ πῦρ, ἀλλ' ὁ Ῥεσὶδ τὴν ἐμπόδισε, νεύσας αὐτῇ νὰ ἔλθῃ νὰ καθήσῃ παρὰ τοὺς πόδας του.

Ἡ νεᾶνις δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ λυγμόν, κλονήσαντα αὐτὴν σύσσωμον, καὶ ἐλθοῦσα ἔκλινεν ἐπὶ τοῦ τάπητος, ἀφεῖσα τὴν κεφαλὴν νὰ πέσῃ ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ θείου της.

— Ἀζιβέ, εἶπεν ὁ γέρων μετὰ περιπαθοῦς καὶ γλυκείας φωνῆς, ὁ Ἀλλὰχ νὰ μὲ συγχωρήσῃ ! αἰσθάνομαι συγκίνησιν βλέπων τὴν ὀδύνην σου, ἐγώ, ὅστις κατίσχυσα τῆς ἐμῆς. Ἐὰν ἡ λύπη καταθλίβῃ τὸν γέροντα, ἔχει θάρρος ἵνα ὑποφέρῃ αὐτήν, αἰσθανθεὶς ἤδη πάσας τὰς πληγὰς τοῦ θανάτου... Ἀλλὰ δὲν εἶνε τὸ πρᾶγμα τρομερώτερον ὅταν κατατρέχῃ νεαρὰν ψυχήν, πρὸς ἣν τὰ πάντα πρέπει νὰ παρέχωσι χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ; ... Τίς παραπονεῖται κατὰ τῆς βροχῆς τὸν Νοέμβριον, πόσην ὅμως κατήφειαν αὕτη προξενεῖ κατὰ τὸ ἔαρ !

— Μὴ φρονεῖτε οὕτως, ἐφέντη, ἀπεκρίνατο ἡ Ἀζιβέ, ἣν οἱ λόγοι τοῦ Μολλᾶ ἐφαίνοντο πραΰναντες, ἡ νεότης ἔχει μείζονα δύναμιν τοῦ ὑποφέρειν τὰς δοκιμασίας, διότι ὁ ἄνεμος δὲν κάμπτει τὸ ἐρυθρὸν τοῦτο ἄνθος !. Πλὴν δὲ τούτου δὲν εἴμεθα ὡς ῥόδα ἐφήμερα, γεννώμενα διὰ ν' ἀποθάνωμεν ; Ἑκάστη ἡμέρα δὲν πρέπει ν' ἀφαρπάζῃ μέρος ἡμῶν ἐν τῇ δίνῃ τῆς ὀδύνης ; Δὲν κλαίω τὴν μοῖράν μου, ἐφέντη, ἀλλὰ τὴν ἀδυναμίαν μου. Πόσον εἶμαι μακρὰν τῶν παραδειγμάτων τῶν ἡρωϊκῶν ἐκείνων γυναικῶν, αἵτινες ὑφίσταντο μειδιῶσαι πάσας τὰς βασάνους, αἱ ὁποῖαι ἐσπάρασσον τὴν καρδίαν των !

— Εἶσαι γενναία Μουσουλμανίς, καὶ ὁ Ἀλλὰχ γνωρίζει ὅτι ἡ μόνη μου εὐδαιμονία ἐπὶ τῆς γῆς θὰ ἦτο νὰ σὲ βλέπω εὐτυχῆ, ἐπανέλαβεν ὁ Μολλᾶς στενάζων. Φεῦ ! ὁ υἱὸς ἐκεῖνος, ὃν εἶχον ἀναθρέψει ὡς στήριγμα τῆς ἀσθενοῦς ὑπάρξεώς σου, ὡς ἡ κέδρος στηρίζει καὶ σκέπει τὸν κισσόν, μᾶς ἀφίνει χωρὶς νὰ στρέψῃ ὀπίσω τὴν κεφαλήν, ὡς ἡ ἐκ τοῦ ψύχους τρέμουσα χελιδών, ἣν εὐκραέστερον κλίμα προσκαλεῖ ὑπὸ τὰς κυανᾶς σκηνὰς τοῦ οὐρανοῦ της. Εἶχον δύο υἱούς, ἦσαν αἱ δύο μου πτέρυγες, αἵτινες ὑπεστήριζον τὴν ζωήν μου... Ἀπώλεσα ἀμφοτέρους ! Νῦν δὲ μοὶ μένεις σὺ μόνη, Ἀζιβέ. Ἐὰν ὁ Ἀλλὰχ παρατείνῃ εἰσέτι τὴν δύσιν τοῦ βίου μου, ἐλπίζω νὰ ἐκπληρώσω τὸ καθῆκόν μου : νὰ σοὶ εὕρω σύντροφον ἄξιον σοῦ, καρδίαν ἀγαπῶσαν τὴν καρδίαν σου. Ὄχι, μὴ ἀποστρέψῃς ἀνυποτάκτως τὴν κεφαλήν σου ἀπὸ τοὺς πόθους μου. Πρέπει νὰ σὲ ὑπανδρεύσω, κόρη μου, διὰ νὰ ἀποθάνω γαλήνιος καὶ ἐν εἰρήνῃ.

—Μὴ λέγετε ταῦτα, ἐφέντη· ἐν τοιαύτῃ ἡμέρᾳ ἡ λέξις *ὑπανδρεία* μὲ τρομάζει καὶ μὲ ταράττει... Ἄφετε τὰ δάκρυά μου ῥέοντα νὰ παρασύρωσι τὰς λύπας μου, καὶ τότε ἴσως σᾶς εἴπω. «Ἔχετε ἐλπίδα, θεῖέ μου, ὁ Ἀλλὰχ εἶναι παντοδύναμος, αὐτὸς ὁδηγεῖ τὰς τύχας μας»· διότι ἐγώ, τὸ τέκνον σας, ὤμοσα ὅτι θὰ προσπαθήσω νὰ γεννηθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ σας μία ἔτι χαρά, οὐχὶ δι' ἀγνώστου μοι ἐκλογῆς.

Ἡ Ἀζιβὲ ἐσιώπησεν. Αἱ παρειαί της ἐφλέγοντο ἐκ τῆς ἐξάψεως, καὶ οἱ ὀφθαλμοί της ἐξέφραζον ἀπίστευτον παραφοράν. Ὁ Μολλᾶς παρετήρησεν αὐτὴν ἔκθαμβος, ἐγερθεὶς δὲ ἐπέθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς νεάνιδος.

— Ὁ ἄνθρωπος, εἶπε, συλλαμβάνει σκοπούς, ὁ δὲ Ἀλλὰχ ἔχει ἀγγέλους, οἵτινες ἐκτελοῦσι τοὺς ἰδικούς του. Εἶσαι εἷς ἐξ αὐτῶν, τέκνον μου. Δὲν ἐννοῶ τίποτε ἐκ τῶν λόγων σου, ἀλλὰ τοὺς πιστεύω· ἐκ στόματος τοσοῦτον ἀγνοῦ οὐράνιαι μόνον βουλαὶ δύνανται νὰ ἐξέλθωσιν.

Ὁ γέρων ἀφῆκε τὴν Ἀζιβὲ-Χανοὺμ πάλιν μόνην ἐν τῷ μεγάλῳ θαλάμῳ, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ σκότος τῆς ἑσπέρας ἤρχιζε νὰ εἰσβάλλῃ γοργῶς.

Γ'

Ὁ ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ ἐκεῖ πλησίον *μιναρὲ* προσκαλῶν τοὺς πιστοὺς εἰς προσευχὴν *μουεζίνης*, ἔψαλλε τὴν δέησιν *Ἀλὲμ πενά*, τὴν μονότονον μέν, πλὴν ἠχηρὰν ἐν ταὐτῷ ἐκείνην πρόσκλησιν, διήκουσαν ὡς ὕμνος παρήγορος μέχρι τῆς νεά-

νιδος, ἥτις ἐστηρίζετο ἐπὶ τῶν ἀγκώνων της πρὸ τοῦ παραθύρου.

Ἡ μικρὰ ὁδὸς ἦτο ἔρημος. Οἰκόπεδόν τι, φέρον τὰ ἴχνη προσφάτου πυρκαϊᾶς, [1] ἡπλοῦτο πρὸ τοῦ *κοτακίου*, διανοῖγον τὸν πρὸς τὴν Προποντίδα ἀργυροειδῆ ὁρίζοντα. Ἡ ἀχανὴς ἐκείνη ἔκτασις, ἐν ᾗ μόλις μικρὰ χιονώδη τὴν λευκότητα κύματα ἀνεγείρονται, ἐπὶ τῶν ὁποίων τῇ δε κἀκεῖσε ὥς τινα ἀόριστα σίγματα φαίνονται τὰ πλοῖα, ἐφείλκυσε τὰ βλέμματα τῆς Ἀζιβές, ἥτις, ἐν τῇ ἀνατολικῇ της φαντασίᾳ, τῇ τοσοῦτον ἑτοίμῃ νὰ ἐκφράζῃ τὰς ἐντυπώσεις της διὰ ποιητικῆς γλώσσης, παρέβαλε τὴν θάλασσαν πρὸς σωρὸν δακρύων, κατακλυζόντων τὰ τρία τέταρτα τῆς σφαίρας, πρὸς τοὺς θρήνους, τοὺς κατέχοντας τὰ τρία τέταρτα τῆς πολυβασάνου ἡμῶν ὑπάρξεως.

[Ἕπεται συνέχεια]. Κ.

Η ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Ἀπό τινος, ἀνεγράφη καὶ παρ' ἡμῖν ἡ μονομαχία εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Εὐτυχῶς ὅσον πολλὰ ἦσαν τὰ κρούσματα τῆς ἐπιδημικῆς ταύτης νόσου, τόσον τὰ θύματα ἦσαν ὀλίγα δηλ. οὐδέν. Καὶ τοῦτο διότι οὐδ' οἱ προκαλοῦντες ὑπερήσπιζον τὴν τιμήν των κατὰ βαρείας προσβολῆς, οὐδ' οἱ προκαλούμενοι ἐμάχοντο ἵνα ἐξαγνίσωσιν, ἢ δικαιολογήσωσι κἂν βαρύτερόν τι σφάλμα των. Προέκειτο περὶ λόγων φιλοτιμίας ἁπλῶς.

Τόσα δὲ πολλὰ ἐγράφησαν ὑπὲρ καὶ κατὰ τοῦ μεσαιωνικοῦ τούτου ἐθίμου, ὥστε οὐδὲ γραμμὴ χωρεῖ πλέον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς μονομαχίας.

Τὰ μόνα ἅπερ δύναταί τις νὰ προσθέσῃ ἢ μᾶλλον νὰ ἐπαναλάβῃ περὶ αὐτῆς, εἶνε νόστιμά τινα ἀνέκδοτα, τὰ ὁποῖα, ὅπως καὶ ὅτε συνέβησαν, οὕτω καὶ νῦν, προκαλοῦσι τὸ μειδίαμα τοῦ ἀναγνώστου.

Δὲν θὰ ὁμιλήσωμεν οὐδὲ περὶ τοῦ φαρμακοποιοῦ ὅστις προσκληθεὶς εἰς μονομαχίαν προέτεινε νὰ κατασκευάσῃ δύο καταπότια, ἓν δηλητηριῶδες καὶ ἓν ἀβλαβὲς τὰ ὁποῖα νὰ καταπίωσιν οἱ ἀντίπαλοι διὰ ν' ἀποθάνῃ ὁ ἕτερος ἐξ αὐτῶν. Οὐδὲ περὶ τοῦ μυθολογικοῦ ἐκείνου Ἄγγλου, ὅστις ὑπέδειξεν εἰς τὸν ἀντίπαλόν του ὡς σκοπόν... τὸν κορμὸν ἑνὸς δένδρου ἀντὶ τοῦ σώματός του. Ἀλλὰ θὰ διηγηθῶμεν τὸν πρόλογον μιᾶς μονομαχίας τὸν ὁποῖον κάπου ἀνέγνωμεν.

※

Ἡ σκηνὴ ἐντὸς καφφενείου. Τὰ πρόσωπα ἀλλάζουσιν ἐν τῇ μεταφράσει ἐθνικότητα. Δύο ἀξιωματικοὶ κάθηνται καὶ παραγγέλουσι δύο καφέδες βαρεῖς καὶ γλυκεῖς. Παραπλεύρως εἰς τὴν ἄλλην τράπεζαν κάθηται παχὺς ἐρυθροπάρειος ἄγνωστος φαινόμενος ἐκ τῆς μορφῆς του ὡς Ἄγγλος. Ἀνάπτει τὸ σιγάρον του καὶ εἰσπνέει ἡδυπαθῶς τὸν καπνόν, παρατηρῶν περιέργως τοὺς παρ' αὐτὸν καθημένους.

Οὗτοι ῥοφῶσιν ἡδονικῶς τὸν κομισθέντα καφὲν καὶ ἀρχίζουσιν ὁμιλίαν περὶ τοῦ ἀναμενομένου γαλλικοῦ θιάσου.

— Πιστεύω ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν θὰ φθάσῃ, λέγει ὁ εἷς τούτων.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας, ὁ παρακαθημένος ξένος ἀνοίγει τὸ στόμα καὶ διὰ ξενικῆς προφορᾶς λέγει μετὰ τῆς μεγαλητέρας ἀταραξίας.

— Φθάνω, φθάνεις, φθάνει, φθάνομεν, φθάνετε, φθάνουσι.

Ὁ εἷς τῶν ἀξιωματικῶν ἐκπλαγεὶς ἐγείρεται καὶ μετὰ θυμοῦ πλησιάζων πρὸς τὸν λαλήσαντα, τὸν ἐρωτᾷ.

— Πρὸς ἡμᾶς ὁμιλεῖτε, κύριε;

— Ὁμιλῶ, ἀπαντᾷ ὁ ξένος, ὁμιλεῖς, ὁμιλεῖ, ὁμιλοῦμεν ὁμιλεῖτε, ὁμιλοῦσι.

— Ἄφησε λοιπὸν τὸν ἀτυχῆ τοῦτον ἄνθρωπον, λέγει ὁ ἕτερος ἀξιωματικὸς πρὸς τὸν φίλον του, βλέπεις ὅτι εἶνε τρελλός.

— Εἶμαι τρελλός, εἶσαι τρελλός, εἶνε τρελλός. Εἴμεθα τρελλοί, εἶσθε τρελλοί, εἶνε τρελλοί.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε πάρα πολύ, λέγει ὁ ἀξιωματικός, ἐκτὸς ἑαυτοῦ. Δὲν θὰ μᾶς πάρετε 's τὸ χέρι, κύριε, οὐδὲ θὰ λεχθῇ ὅτι ἐσκώψατε οὕτως ἕνα ἀξιωματικόν! Ἐλπίζω ὅτι μεταχειρίζεσθε τὸ ξίφος ὅπως καὶ τὰ σκώμματα...

— Μεταχειρίζομαι, μεταχειρίζεσαι, μεταχειρίζεται, μεταχειριζόμεθα μεταχειρίζεσθε, μεταχειρίζονται...

— Ἔξελθε κύριε!

— Ἐξέρχομαι ἐξέρχεσαι, ἐξέρχεται, ἐξερχόμεθα ἐξέρχεσθε ἐξέρχονται· λέγει ὁ ξένος μετὰ τῆς αὐτῆς ἀδιασείστου ἀταραξίας καὶ ἐξέρχεται.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τὸν παρακολουθοῦσι. Φθάνουσιν εἰς ἕνα κῆπον· προμηθεύονται ἕνα μάρτυρα καὶ δίδουσιν ἓν ξίφος εἰς τὸν ξένον.

Τὰ ξίφη διασταυροῦνται.

— Δέξου μίαν, λέγει ὁ ἀξιωματικὸς ὃν παραφέρει ἡ ἀταραξία τοῦ ἀντιπάλου του.

— Δέχομαι δέχεσαι, δέχεται· δεχόμεθα, δέχεσθε, δέχονται

— Ἂς ἠμποροῦσα νὰ σοῦ κόψω τὴν γλῶσσαν!, τῷ λέγει ὁ ἀξιωματικός.

— Κόπτω, κόπτεις, κόπτει· κόπτομεν, κόπτετε, κόπτουσι. Καὶ λέγων ταῦτα διὰ ταχείας καὶ στιβαρᾶς κινήσεως, πετᾷ εἰς ἀπόστασίν τινα τὸ ξίφος τοῦ ἀξιωματικοῦ. Ἔπειτα ἀνοίγει τὴν σιγαροθήκην του καὶ μὲ ὅλην του τὴν ἀπάθειαν ἀνάπτει ἓν σιγάρον.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἀφοπλισθεὶς ἵσταται ἄφωνος καὶ ὡς κεραυνόπληκτος. Ὁ φίλος του πλησιάζει πρὸς τὸν ξένον:

— Βλέπω, τῷ λέγει, ὅτι εἶσθε καλὸς ξιφομάχος.

— Εἶμαι, εἶσαι, εἶναι, εἴμεθα, εἶσθε, εἶναι.

— Ἀλλὰ θὰ μοῦ ἐξηγήσῃς τέλος πάντων!...

— Ἐξηγοῦμαι, ἐξηγῆσαι... ὁμιλεῖτε τὴν ἀγγλικήν;

— Ναί.

— Λοιπόν, κύριοι, ἀκούσατε, διότι ἐγώ... μόλις τώρα σπουδάζω τὴν νεοελληνικήν. Ὁ διδάσκαλός μου μοὶ παρήγγειλε νὰ κλίνω ῥήματα, ἵνα καλῶς ἐξασκηθῶ. Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ μὴν ἀφήσω κανὲν ῥῆμα ἐξ ὅσων ἀκούω χωρὶς νὰ τὸ κλίνω.

— Καὶ δι' αὐτό....

— Μάλιστα, δι' αὐτό...

Οἱ δύο ἀξιωματικοὶ καὶ ὁ ἄγγλος συνεννοηθέντες τέλος, εἰσῆλθον εἰς μίαν ἅμαξαν καὶ μετέβησαν... εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν Ξένων ὅπου ἐγευμάτησαν θαυμάσια!

※

Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ μονομαχίας μετὰ γεύματος ἀκούσατε καὶ ἓν ἄλλο ἀνέκδοτον ἐπικαιρότατον μάλιστα καθότι συνέβη ἐν καιρῷ χολέρας.

Ὁ ἀμερικανὸς Πήλ, προσβληθεὶς ὑπὸ τοῦ συμπατριώτου του Πιττάκ, προεκάλεσεν αὐτὸν εἰς μονομαχίαν, διότι διετείνετο ὅτι μία *πριμαδόνα* εἶχε τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν μικρότερον τοῦ ἄλλου, ἐνῷ ἀπεναντίας ὁ εἷς ὀφθαλμός της, ἦτο... μεγαλείτερος.

Ἀλλ' ὁ Πιττὰκ ἠγάπα τὴν κόρην τοῦ Πὴλ καὶ δὲν ἤθελε κατ' οὐδένα λόγον νὰ μονομαχήσῃ μὲ τὸν πατέρα της. Σκεφθεὶς ἐν τούτοις ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν ὅπλων ἀνῆκεν εἰς αὐτόν, μετέβη εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ὥραν.

Ἡ χολέρα τότε ἐδεκάτιζε τὴν χώραν των.

Ὁ Πιττὰκ ἔρριψε βλέμμα περιφρονητικὸν πρὸς τὰ πιστόλια καὶ τὰ ξίφη ἅτινα ἐδοκίμαζον οἱ μάρτυρες τοῦ ἀντιπάλου του καὶ λαβὼν ἐκ τῆς ἁμάξης του καλάθιον ἀπεκάλυψεν αὐτὸ καὶ ἔδειξεν εἰς τὸν ἐκθαμβωθέντα Πὴλ θαυμασίαν *ἀγγουροσαλάτα*ν, εἰς δύο πινάκια διῃρημένην καὶ μίαν δωδεκάδα ἀώρων πρασίνων μήλων.

— Ἰδοὺ τὰ ὅπλα μου, ἀναφωνεῖ θριαμβευτικῶς. Ἡ χολέρα δεκατίζει τὸν κόσμον καὶ βεβαίως εἰς ἐξ ἡμῶν θ' ἀποθάνῃ μετὰ τὸ ὀρεκτικὸν τοῦτο γεῦμα. Καθήσατε, κύριε, καὶ διασταυρώσωμεν τὰ *πηρούνια*. Εἰς προσοχήν. ἕν, δύο!...

Ἀλλ' ὁ κ. Πήλ, ὅστις ἦτο γενναιότατος μὲ τὰ ὅπλα του, ἤρχισε νὰ τρέμῃ εἰς τὴν θέαν τῆς *ἀγγουροσαλάτας*.

Οἱ μάρτυρες παρενέβησαν καὶ οἱ ἀντίπαλοι προὐτίμησαν νὰ συμβιβασθῶσι παρὰ νὰ διεξαγάγωσι τὴν διὰ τῆς ἀγκουροσαλάτας μονομαχίαν!

Μετὰ καιρὸν δέ, ὅτε ὁ Πιττὰκ ἐνυμφεύθη τὴν κόρην τοῦ Πήλ, ἔλεγεν αὐτῷ:

— Ὁ εἷς ὀφθαλμὸς ἦτο μεγαλείτερος.

— Ὄχι, ἦτο μικρότερος!

Καὶ ἡ συζήτησις ἐξηκολούθει ἐπὶ πολύ, διότι ἡ χολέρα εἶχε παρέλθει καὶ ὁ Πὴλ δὲν ἐφοβεῖτο πλέον τὴν *ἀγγουροσαλάτα*ν.

※

Κάποτε ἐν τούτοις αἱ μονομαχίαι ἀποτυγχάνουσι, διότι παρουσιάζεται ἐξαίφνης πρὸ τῶν ἀντιπάλων προσφιλής τις ὕπαρξις, μία ἐρωμένη ἤ... ἓν τάλληρον.

— Ἓν τάλληρον;

— Μάλιστα. Πρὸ πεντηκονταετίας ἀκριβῶς, ἐμονομάχησαν διὰ πιστολίου ἐν Παρισίοις οἱ κκ. Δαμορὼ καὶ Μανουέλ. Ὁ πρῶτος θὰ ἐφονεύετο ἀφεύκτως ἂν τάλληρόν τι ἐφησυχάζον ἐν τῷ θυλακίῳ του καὶ μὴ θέλον ἴσως νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας κληρονόμων, δὲν τὸν ἔσωζεν ἀποτρέπον τὴν σφαῖραν.

— Ἂν ἤμην ἐγὼ εἰς τὴν θέσιν τοῦ Δαμορώ, ἀνεφώνησε διάσημός τις *ἀπέταρος*, βεβαίως θὰ ἐφονευόμην. **Δάμ.**

1. Τὰ τοιαῦτα γήπεδα, οὐχὶ σπάνια καθ' ἅπασαν τὴν πόλιν, μετὰ τὴν τῶν ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομῶν καταστροφήν, λαμβάνουσι τὸ λίαν ἐκφραστικὸν τοῦ πράγματος ὄνομα.